

LAISVĖS KOVOS METAI

DARBININKAS

LIII NR. 32

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

ANTRADIENIS - TUESDAY, BALANDIS - APRIL 30, 1968

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Ar nauji žmonės valdžioje reiškia ir naują politiką?

Vietnamo viduryje tebevyksta žiaurios kovos, derybų reikalas komunistų delsimas, o propaganda tebespaudžia LBJ demonstruoti linkimą į kompromisus

Arthur Goldberg, ambasadorius Jungtinėse Tautose, balandžio 25 pasitraukė, ir jo vietą paskirtas George W. Ball, buvęs valstybės sekretoriaus pavaduotojas. Tai nemažesnė naujiena kaip apsaugos sekretoriaus McNamaro pakeitimas Cliffordu ir gen. Westmorelando Vietname pakeitimas gen. Abramsu.

Ar nauji žmonės reiškia naują politiką, priklausys ne tiek nuo jų, kiek nuo bendros prezidento linijos. Tačiau jie gali naujas linijas prezidentui įtaigoti.

Ball laikomas lojaliu pareigūnu savo viršininkam. Tačiau nepaslaptis, kad jo nuomonės ne visada sutapdavo su vyriausybės nuomonėmis, ypačiai dėl

Azijos. Jis yra pasisakęs už prekybos ryšius su komunistine Kinija, už jos priėmimą į Jungtines Tautas, už atmetimą minties, kad Formozos vyriausybė atstovauja Kinijai.

Clark M. Clifford artimas prezidento draugas ir patarėjas. Jis nesąs priešininkas tos politikos, kuri dabar vykdoma Vietname. Bet esąs kito meto

do šalininkas — siekti daugiau diplomatinėm priemonėm, mažiau karinėm. Jis dėl to esąs kompromisų ir "nusiangažavimų" šalininkas. Jis esąs šalininkas, kad Amerikos kariuomenė būtų sutelkta gyvenamom zonom saugoti, mažiau priešui vaikyti ir jam sunaikinti — kaip siekė gen. Westmorelandas.

Gen. Creighton W. Abrams, buvęs Westmorelando pavaduotojas, norįs sustiprinti paties P. Vietnamo kariuomenės organizavimą ir jom perleisti karo atsakomybę. Tuo ir būtų pasiektas tas Cliffordo norimas "nusiangažavimas".

Vokietijoje baiminasi dėl nacių

Baden Wuerttembergo provincijoje balandžio 28 rinkimuose Nacionaldemokratų partija, kuri norima suplaikyti su nacių sekėjais, laimėjo 9.8 procentų balsų. Iš šeimos 120 atstovų ji turės 12. Laikoma tai dideliu sustiprėjimu. Jo priežastis esanti gyventojų reakcija prieš kairiojo elemento riaušes

— Lenkijoje einama priešingu keliu nei Čekoslovakijoje. Pradėta akcija prieš privatinės įmonės, kurios buvo leistos po 1956 sukilimo. Nuo tada ir ūkininkų rankose buvo palikta visos žemės 85 proc.

— Rumunijoje komunistai nuvertė nuo savo "altoriaus" buvusį dievuką — Gheorghe Gheorghiu-Dej, prezidentą, partijos vadą, mirusį 1965. Dabar jis apkaltintas 1954 nužudęs buv. teisingumo ministrą ir kitą įžymų komunistų vadą.

lu... Ar tamsta tebeturi tą spintą?

— Alžiro prezidentas Boumedienne balandžio 25 šūviais iš automato sužeistas. Valdžioje jis nuo 1965, kada jis nuvertė pirmąjį Alžiro prezidentą Ahmed Ben Bella.

— Gub. Romney keisis savo nuomonę taip, kaip ir sen. Kennedy bei gub. Rockefelleris. Anksčiau sakęs, kad jis niekad nesutiks būti ko kito satelitas, dabar sutiksias, jei Nixonas kviesias būti jį viceprezidentu.

Lietuviai amerikinėje spaudoje...

Gauna vietos ofenzyvai prieš komunizmą, ar jis būtų Vietname, ar Lietuvoje, ar pačioje Amerikoje

Vėl pluoštas amerikinės spaudos iš Naujosios Anglijos! Vasario 16 proga sukeltas sąjūdis joje tebeaidi atgarsiais. Ne atgarsiais skundų, prašymų, bet atgarsiais ofenzyvos prieš komunizmą, ar jis reikšėtų Lietuvoje, ar Vietname, ar Amerikoje.

*

Boston Globe balandžio 15 savo korespondento informacijoje iš Khe Sanh pasakoja apie karių nepasitenkinimą, kad tvirtovė evakuojama. Tarp kitų karių mini ir pasisakymus leitenanto A. Garsio, Darbininko skaitytojų pažįstamo iš J. Kazickaitės reportažo. "Tiek žmonių sužeista, tiek žuvo, gindami šią vietą. Aš negaliu suprasti, kodėl dabar mes ją paliekame", kalbėjo jis korespondentui.

Telegram-Gazette, Worcester, Mass., įsidėjo nuotrauką savo miesto buvusių mokinių ir sportininkų, o dabar Khe Sanh gynėjų leit. Algimanto Garsio ir kapitano Kęstutis Gedmintas, pažymėdamas, kad abudu yra gimę Lietuvoje.

Waterbury Republican kovo 21 apraše skautų diskusijas apie Vietnamo karą. Karo padėtį gynė Lyvia Garsienė. Laikraštis pažymėjo, kad jos vyras yra marinių karininkas Vietname, o ji yra lietuvių skautų sąjungos Waterbury rajono paskaitininkė. Ji buvusi apsisitaisiusi skautės uniforma. Jos o-

ponentas buvo Roger Dionne, kolegijos anglų kalbos skyriaus vedėjas ir buvęs respublikonų kandidatas į seimelį...

Dionne sakė nebūtų priešingąs Vietnamo karui, jei J. Valsybės ten gintų vietnamiečių laisvę ir Amerikos saugumą. Ir mes, sakė, turiamai norim ten sustabdyti agresiją. Bet esą keista — kas gi tą agresiją vykdo? Vietkongas? Tai esanti smulkia mažuma. Jei taip, tai kodėl mes negalim ten laimėti karo?

L. Garsienė, anot laikraščio, turėjo atsakymą: "Nes civiliniai asmenys duoda sprendimus, kad Amerikos kariai karo nelaimėtų". Ji kalbėjusi, kad karo eigos sprendimus turėtų lemti kariai, o ne civiliai, pasislėpę ištaigiose slėptuvėse Washington, D.C.

Dionne vaizdavo Vietnamo istoriją nuo 1930. Garsienė į tą istoriją įjungė teroro viršūnes per tuos kelis dešimtmečius. Demaskuodama "peacemakerius", Garsienė kalbėjo, kad jie užmerkia akis prieš komunizmą. Dionne atsakė nežinąs, kas tie "peacemakeriai", ir ragino vengti apibendrinimų. Garsienė sukonkretyno: "Mano mintyje peacemakeris yra asmuo, kuris sako: 'Nekovokim čia, nekovokim ten; Koreja nebuvo mūsų karas; P. Vietnamas nėra mūsų karas'. Klausimas — kalbėjo Garsienė, — kur gi mes kovosime? O kovoti kurioje vietoje mes turėsime".

Laikraštis informaciją baigia, pastebėdamas, kad mokytojas išėjo kaip po kiekvienos pamokos, o Garsienė pasiliko ir kalbėjosi toliau su skautais.

Waterbury American balandžio 3 įsidėjo L. Garsienės nuotrauką ir plačią informaciją, kad ji pakviesta kalbėti Civitan klubo vakarienėje tema "Background to Confusion". Laikraštis suminėjo vėl, kad Lyvia atvyko į Ameriką iš Sovietų okupuotos Lietuvos, baigė Co-lumbijos universitete politinius mokslus, aktyviai dalyvauja lietuvių skautų veikloje, dabar mokytoja Watertown (Mus informuoja, kad ji buvo pakviesta kalbėti pagal to klubo nario dr. P. Vileišio sugestiją).

Connecticut Sunday Herald kovo 24 paskelbė Vilius Braženo laišką, kuriame Lietuvos nepriklausomybės minėjimo Waterbury dalyvių vardu kreipėsi į Amerikos karius Vietname. Kreipėsi vardu tų, kurie yra susidūrę su komunistais akis į akį ir kurie nelinkėtų, kad amerikiečiams tektų su jais taip susidurti. Laiškas pasisakė prieš triukšmaujančius dėl Vietnamo, kurie vadina mūsų gynėjus "agresoriais", "karo nusikaltėliais". "Jei tokis pasitaikytų tarp mūsų, mes jo ne laikytume lietuviu, kaip, esame tikri, jūs tokio nelaikote amerikiečiu". Reiškė linkėjimus, kad jiems leista būtų laimėti pergalę, kurios jie verti, o su pergale laimėję taiką, galėtų grįžti į savo gražųjį Naugatucko slėnį...

Laiškas buvo pasiųstas vietos senatoriam: Doddui, Ribicoffui, kongresmanam: Meskill ir Monagan Laiškas, taip pat buvo paskelbtas Waterbury American kovo 25, Naugatuck Daily News kovo 29, Watertown Town Times ir dar keliuose laikraščiuose.

*

Šiuos spaudos faktus žymi-me kaip ženklą, kad amerikiečių masių spaudoje nėra užverta lietuvių balsui; kad ji atsi-veria ir parodo dėmesio, kai atsiranda vietos iniciatyvos žmonių, kurie suranda kelią prieiti tinkamu laiku ir tinkamu būdu prie amerikiečių dvasios.

— Dr. Kingo žudikas — be pėdsakų. Įtartasis ir Meksikoje sulaukė D.D. Kennedy iš Baltimorės pasirodė ne tas ir tuojau paleistas.

Čekoslovakiją spaudė Maskva žudymais, dabar — kviečiais

Čekoslovakijoje balandžio 29 pasireiškė priešsovietinės nuotikos, kai buvo paskelbta, kad Maskva sulaukė kviečių pristatymą Čekoslovakijai. Per porą dešimčių metų pristatinėjo, o dabar pranešė, kad neturi at-sargų. Čekoslovakijoje tai buvo suprasta kaip spaudimas dėl atmainų Čekoslovakijoje.

Nuotikas prieš Maskvą pakurstė ir iškilęs aikštėn faktas, kad 1951-2 metais politiniai žudymai Čekoslovakijoje vyko Stalino įsakymu ir priežiūra. Buvęs saugumo ministeris Karol Bacilek liudijo, kad valymam įvykdyti buvo atsiųstas Mikoja-nas. Tada buvo nuteisti ir pakarti kaip "išdavikai" partijos sekretorius R. Slansky ir 10 kitų komunistų vadų. Dabar pažymima, kad Slansky ir 7 iš jų 10 buvo žydai.

Ryšium su kylančiais aikštėn praeities nusikaltimais Čekoslovakijoje ėmė žudytis buvę stalininės policijos pareigūnai, kankinę politinius kalinius. Balandžio 27 pasikorė dr. J. Sommer, buvęs politinių kalinių kėlimo gydytojas. Balandžio 28 rastas nusižudęs vieno fabriko direktorius. Balandžio 29 pasikorė Prahos policijos vyr. tardytojas. Per paskutinį mėn. tokių savižudžių priskaitoma 26.

Balandžio 29 Čekoslovakijos prezidentas viešai pagerbė stalinizmo aukas — dviem buvusiems kalinimams įteikdamas ordi-nus.

Pačioje partijoje kyla nepasitenkinimas, kad partija tėra viena. Keliami mintis komunistų partiją suskaldyti į konservatyvius ir pažangiuosius.

LENKIJOS — vadinkis Radvila, tik ne Rabinovičium

Sovietuose didinamas spaudimas rašytojams, kurie pasirašė protestą dėl Ginzburgo ir kitų trijų nuteisimo. Spaudo reikalauja, kad rašytojų s-ga išgautų iš pasirašiusių pasiaiškinimus dėl jų "beprincipiškų" elgesio, o tuos, kurie neatšauks savo parašų, mestų iš sąjungos, ir, žinoma, privilegijų.

Lenkijoje rašytojų sąjunga balandžio 28 paskelbė grasi-namą rašytojams, kurie kritikuoja režimą.

Vakarų spaudo pakartoja vieno iš lenkų pasakymą, kad Lenkijoje "Dabar geriau vadintis Radvila negu Rabinovičium". Radvila suprantamas kaip dvarininkų aristokratų atstovas, Rabinovičius kaip sionistas.

N.Y. Times, žymėdamas Lenkijoje antisemitizmo reiškinius, jo priežastim laiko istorinę praeitį. Esą daugelis žydų iš Lenkijos pabėgo nuo vokiečių į Sovietus. Jie grįžo drauge su sovietų armija kaip įžymūs režimo pareigūnai. Žymi dalis jų dirbo lenkų nekenciamo stalininio saugumo įstaigose. Dabar apie 100 jų esą išmesti.

Laikraštis sumini lenkų argumentus. Lenkai sako, kad vakariečiai nesupranta padėties. O padėtis esanti ta, kad iš 30, 000 žydų, mažiausia pusė turi svarbias vietas, ypačiai ministerijose, ir visai natūralu, kad mes, lenkai, norim jais nusikratyti, nes jie tedirba sau, neturėdami tautinės dvasios.

Varšuvos atmosferą vaizduoja anekdotinis dialogas.

"Ar tamsta esi Javorski?" klausia prateisiamu balsu per telefoną ir pats prisistato: "Čia kalba Kowalski".

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas E. A. Bartkus 1968 balandžio 15 New Yorke, Estų namuose, perduoda pirmininko pareigas Bendram Baltiečių Komiteto atstovui Estų Draugijos pirmininkui H. A. Leesment. Sėdi dalyviai K-to nariai estų, latvių ir lietuvių atstovai.

Leit. Algimantas Garsys ir kpt. Kęstutis Gedmintas — nuotr. iš Telegram-Gazette, Worcester, Mass.

Altas Washingtono ir New Yorke

— New Yorke balandžio 15 posėdžiavo jungtinis baltiečių amerikinis komitetas, kuris yra sudarytas lietuvių, latvių ir estų bendrinių organizacijų Jungtinėse Valstybėse. Iš lietuvių pusės komitete dalyvauja Amerikos Lietuvių Taryba. Posėdyje dalyvavo ALT pirmininkas inž. Eugenijus Bartkus ir vice-pirmininkas dr. Pijus Grigaitis. Komitetas daro naujų žygių Washingtono, kad būtų išleistas JAV pašto ženklas Baltijos valstybių sukakčiai pagerbti. (Jau nebe Lietuvos, bet Baltijos valstybių sukakčiai! Red.). Balandžio 16 ALT pirm. ir vice-pirm. dalyvavo Vliko valdybos posėdy ir svarstė petičijų organizavimo bei lėšų telkimo reikalus. Posėdyje dalyvavo taip pat gen. konsulas A. Simutis ir LLK pirm. V. Sidzikauskas.

— Nasseris balandžio 29 kariuomenei kalbėjo, kad antras karas su Izraeliu esąs neišvengiamas.

Visos šalies originalai - vienykitės!

A. Paškus (Ateitis Nr. 2) "sumasėjimo" ženklu apibūdino šio laiko dvasią: rodė to sumasėjimo įtakoje išaugusius ir savo asmenybę praradusius dvejopus žmones: vieni — su tikėjimu, "su Dievu", kurie savo tikėjimą tetraktikuoja tik kaip šventadieninį drabužį; kiti — be tikėjimo, "be Dievo", kurie yra dvejopi. Vieni pastarųjų (marksistai) nori pasaulį perkurti be Dievo ir tam aukojasi ir kitus aukoja. Antri ("teatro žmonės") nei kovoja, nei turi siekimų pasaulį perkurti; tik skundžiasi savo buities beprasmybe, dreba dėl jos iš baimės arba šaiposi tyčiojasi iš viso gyvenimo — mene, spaudoje, literatūroje.

Kai tokia dvasia ima įsigalėti visuomenėje, jos nariams belieka trejopi keliai. Apie juos autorius toliau ir kalba.

BĖGLIAI:

"Nenusigąskit! Tai ne politiniai pabėgėliai iš už geležinės uždangos. Tai psichologiniai bėgliai iš mūsų tarpo. Vieni traukiasi nuo visuomeninio angažavimosi, nuo bendruomeninio išpareigojimo, kiti šalinsis iš sudaiktėjusios aplinkos tarpo. Sachar, Brandeis universiteto prezidentas, prieš keletą metų dabartinę generaciją pavadino "pasitraukusia" generacija: užsidariusia privačiame pasaulyje: šeimoje, profesijoje, pramogose. Ji rūpinasi tik savais reikalais: algom, žmonom, darbu ir 'žaidimais'. Krašto ir pasaulio reikalai bei rūpesčiai jų neinteresuoja."

GĖLIAŽMOGIAI:

"Kitą gerokai mažesnę bėglių grupę sudaro vadinamieji "gėliažmogiai". Nusivylę esama kultūra bei krašto socialine ir politine struktūra, jie visai iš jos pasitraukė. Jie atsidėjo minties, kad visuomenės formos galima būtų pakeisti ar bent pataisyti. Nesvarsto jie ir kito klausimo: kas būtų, jei kiekvienas šio krašto gyventojas pasektų jų pėdomis?..."

"Kaip ten bebūtų, bėgliai, pasitraukę iš kovos lauko, žmonių bendruomenei nebėra reikšmingi".

Tęsinys pokalbio apie sumasėjusį žmogų ir prieš jį statomą asmenybę — "originalą"

"ORIGINALAI":

Tai tie, kurie suranda savyje drąsos ir ryžties nepasiduoti sumasėjimo, "konformizmo srovei". "Reikalinga todėl mūsų laikams drąsuočių, kurie nebijo būti kitokiais... Ne keistai "kvepiančių" barzdų basakojų, bet savarankiškai galvojančių ir kritiškai sprendžiančių originalų šaukiasi mūsų laiko dvasia".

Sitoki drąsuočiai pirmiausia turi kritiškai sutikti šių dienų populiarią mitą — "sociologizmo prielaidas, laikančias žmogų aplinkos vergu. Aplinkos veiksniai, kaip gatvė, butas, uždubis, — pagal socializmą apsprendžia žmogaus dorovę ir galvosena. Pakeitus aplinką, pasikeis ir žmogus. Pagerinus ekonominį gyvenimą, pagerėsia ir žmonės (tas pats more money receptas). Tuo tarpu nacių koncentracijos stovyklų veteranas ir gydymosios psichologijos garsenybė Viktor Frankl galvoja kitaip: "Koncentracijos stovyklose, tose gyvųjų žmonių laboratorijose, mes stebėjome, kaip vieni iš mūsų draugų elgėsi kaip kiaušės, kiti gi — kaip šventieji. Žmogus savyje nešioja abi šias gali-

mybes. Kurį jis įgyvendins, priklausys nuo jo apsisprendimo, o ne nuo sąlygų." Atrodo, kad virsti kiaušiai, ar tapti šventuoju reikalinga ir asmeninių pastangų".

Antra, tie drąsuočiai turi atviru protu sutikti tiesą, kad "sumasėjusi aplinka, savarankiškai galvojančių, žinojimo pažangą ar visuomeninius ir kultūrinius reikalus besidominčių nemėgsta. 'Kiaušingalvių' juos pravardžiuoja. Šiandien betgi žinoma, kad ne gausingos minios, bet negausūs 'kiaušingalvių' būreliai apsaugo visuomenę nuo chaoso.... Mažiau nei 2 procentai žmonių veda žmonių į priekį".

Trečia, ispėja kritiškai žiūrėti į "akademinius barbarus", kurie tekalba apie pažangą ir ateitį, nematydami praities. "John Courtney Murray, žymus amerikiečių teologas, ispėja mus apie kitą kraštutinumą — plonu civilizacijos sluoksniu prisidengusi akademinį barbarą Murray žodžiais tariant, šis 'Brooks brolių' eilute plunksnakočiais apskaišęs (ne meškos kailiu!) prisidengęs 'laukinis' bando paneigti per tūkstantmečius sukurtus žmogaus dvasios

turtus; meną, muziką, literatūrą, filosofiją. Jis, tas barbaras, stengiasi sugriauti racionalius mintijimo ir sprendimo dėsnius, sunaikinti įgimtą intuityvinę išmintį, kuria žmonės visada grindė savo gyvenimą". Visa tai atveda į nihilizmą.

Ketvirta, kalbėdamas apie drąsuočio "originalo" tipą, autorius ispėja: "Gana bespalvio neutralumo ir apatiškos tylos studentų ateitininkų tarpei". "Savo patarėjais privaltume pasikviesti du žmones: lietuvių Salkauskį ir žydą Marksą. Pirmasis mus nukreiptų į mintį, antrasis — į veiksmą. Jie abu mums pasakytų, kad veiksmas be pagrindo mintyje virsta maišatim, o mintis be išsiliejoimo į veiksmą tampa migdandžia narkoze... Tik suglaudus originalias galvas ir karštas širdis galėsime 'pajudinti žemę'.

Penkta, skatina rūpintis nukreipti dviem linkmėm: vietinė ir Lietuvos, "Kelionė Alabamon tapo kovos simboliu už juodųjų teises. Pamažu juodojo brolio rūpesčiai tampa visų mūsų rūpesčiais. Toli už Atlanto, prie Nemuno ir Neris pakrančių, yra kitas brolis. Jo odo spalva balta, bet jo vardas

pasauliui mažai žinomas... Jam neduodama pagrindinių žmogaus teisių: sąžinės, žodžio ir spaudos laisvės... Ar ne mūsų uždavinys naujame demokratinio gyvenimo kontekste ieškoti naujų pagalbos formų broliui prie Baltijos? Žinokim, kad kiekvieno žmogaus mirtis sumažina mane, nes aš esu žmonių dalis. Kiekvieno lietuvių mirtis taip pat sumažina mane, nes aš esu Lietuvos dalis".

Autorius skatinimą baigia šauksmu: "visos šalies lietuviai originalai vienykitės!"

Atpasakota čia buvo plačiau laikraščio mintys. Istorijos stebėtojai jos savo dvasia atrodys paralelės su ta Ateitimi, kuri pasirodė dvidešimtojo šimtmečio pradžioje: tada Ateitis kovingai stėjo rezistencijon prieš to laiko dvasios degeneruojančias nuokrypas; prieš tokias pat nuokrypas, nors, kitais vardais vadinamas, kovingai stėjo rezistencijon dabartinė Ateitis.

Ateities žodžiai buvo skirti jaunimui. Bet gal ir senimui jie gali būti paskata susimąstyti apie save — kokioje pozicijoje jis yra šio laiko dvasioje.

TAI DAROMA ŽMOGAUS TEISIŲ JUBILIEJINIAIS METAIS!

Balandžio 13 Tiesa Vilniuje paskelbė nepasirašytą "TSR Sąjungos ir sąjunginių respublikų santuokos ir šeimos įstatymų pagrindų" projektą. Tai reiškia, kad sąjunginėse respublikose turės būti išleisti "savi" santuokos ir šeimos įstatymai.

Pritrenkiančios reikšmės yra pats pirmasis tų nuostatų straipsnis: Maskvos, valdžia ir lietuvių šeimoms Lietuvoje nustato tokius privalomus uždavinius:

"stiprinti tarybinę šeimą, pagrįstą komunistinės moralės principais",

"auklėti vaikus šeimoje, organiskai derinant šį auklėjimą su visuomeniniu auklėjimu, kad jie būtų atsidavę Tėvynei (atsi, Rusijai, E.), ugdyti vaikuose komunistinę pažiūrą į darbą ir ruošti juos aktyviai dalyvauti komunistinės visuomenės statyboje",

"galutinai pašalinti šeimos santykiuose žalingas praeities atgyvenas ir papročius"...

IR KRITIKAI PAGAL MASKVOS MOKSLĄ

Du lietuviai literatūros kritikai, Kazys Ambrasas ir Vytautas Kubilius, įtraukti į rusų "Visasąjunginę kritikų tarybą". Taryba sudaryta Maskvoje. Tarybos narius pasirinko ir patvirtino rusų (irgi "visasąjunginė") rašytojų valdyba. Tarybai vadovauja du pirmininkai — Leonidas Novičenka ir Vitalijus Ozerovas.

Tai dar vienas maskviečių įrankis "vedioti už rankutės" ne tik literatūros kūrėjams, bet ir jos vertintojams. Tuo tikslu ši rudenį literatūros kritikai (jų tarpe ir lietuviai) bus suaukti atlikti — išklausti atitinkamas pamokas (10 dienų seminarą). Taryboje taip pat numatoma vadovauti skaitytojų nuomonių tyrimams ir tarptautiniams literatūriniais ryšiams.

Niekas iš Lietuvos rašytojų ar literatūros kritikų nėra, bent viešai, pareiškęs pageidavimą, kad būtų įsteigtas dar vienas toks "koštuvas" jų darbams.

šlaitus nėra ko ir kalbėti — tai tiesiog Kauno gėda. Visus šiuos reikšinius V. Zemkalnis-Landsbergis apibūdina vienu žodžiu — **antiarchitektūra**. (Elta)

— **Zemės ūkio sekretorius** Freeman balandžio 23 pasisakė remsiųjų prezidentus Humphrey.

GREITOJI PAGALBA. Nenusimink, gausi pagalba. Ilgai laukti vaistai nuo reumatizmo, rankų, kojų nutirpimo ir skaudėjimo jau gaunami. Tai Deksnio mostis, dabar vadinama "Ree-Leef Rub". Dėžutės: 4 uncijų 3 dol., 8 uncijų 5 dol. Persiuntimui pridėdama 50c. Kreiptis: Royal Products, North Sta., P.O. Box 9112, Newark, N.J. 07104, arba į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios nemokamai visose miesto dalyse. Tel. Virginia 7-4499.

JOSEPH GARSZYA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armakauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

THEODORE WOLINNIN, INC. — E. Joseph Zebrowski, laidotuvių direktorius. Moderni kopyčia. 123 E. 7th Street, New York, N.Y. GR 5-1437.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermentis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TR 6-6434.

FRANK J. VOGEL laidotuvių direktorius — McCue Funeral Home. Kopyčios galimos, kur tik reikalingos, 395 Autumn Ave., Brooklyn, N.Y. 11208; tel. 277-5604.

RIDGEWOOD CHAPELS 663 Grandview Ave. (prie Gates ir Forest Aves.) Alan J. Reitter - Jacob Reitter, Licensed Mgrs. Kada reikalsas ištinka — daug lengvata, jūsų pagaudai ir patogumai, jų tarpe: 7 modernios vėsinamos kopyčios, puikiai įrengta kaip namuose esanti patalpa — atvangai, kompetentingas, veiklus ir simpatiškas štabas, užtikrintai vietos automobiliams pastatyti. Ridgewood, N.Y. 11227. Tel. EM 6-3200.

SIMONSON Funeral Home — Kilnus patarnavimas nuo 1887 metų. Kuo galėdami patarnaujame minėjimuose. Skambinti 847-0300, Wm. H. Simonson, direktorius. Laidotuvių įstaigos: 119-04 Hillside Avenue Richmond Hill, N.Y.; 97-01 101st Avenue Ozone Park, N.Y.

KARLONAS FUNERAL HOME — 280 CHESTNUT STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel. BA 9-1181.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 426 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. Market 2-5172. Paruošiamas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

JUOZO BANDZIUKO BARAS IR RESTORANAS. Čia vaišinsiesi ir vaišinsi ne tik Amerikos veik visais gerimais: alum, vynu ir dar stipresniais; gausi ir importuoti iš Europos ir kitų kraštų. — Jauki vieta susitikti, pasikalbėti ir džiaugtis gyvenimu su maloniais draugais. 110-12 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. 846-9286.

JOHN ORMAN AGENCY / Insurance - Real Estate. Namų pirkimo, pardavimo ir visais reikalais kreipkitės į mūsų įstaigą. Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — 110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; tel. Virginia 6-1800.

ANDRIUS ARMONAS, statybininkas — Long Islande stato įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Pirmam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Tel. (516) AN 1-2864.

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. 36-38-40 Stagg St. Brooklyn, N.Y. 11206; ST 2-6938.

LITAS INVESTING CO., INC. — Paskolos geromis sąlygomis. Aukštos palūkanos už indėlius. 86-01 114th Street Richmond Hill, N.Y. 11418, (212) 441-6799; 6755 S. Western Ave. Chicago, Ill. 60636 (312) 476-2242.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

JUOZO MISIŲNO GERIMŲ KRAUTUVĖ — Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gerimų. Didžiausias pasirinkimas degtinėms ir vyno. 103-55 Lefferts Blvd. Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. VI 3-3544.

REPUBLIC GERIMŲ KRAUTUVĖ 322 Union Ave. Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-2089. Juozas Bružinskas, vedėjas. Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms.

S & G MAISTO KRAUTUVĖ. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-09 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom priimame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrus. We take all orders special price for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems — importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maištos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užleikite ir įsistinkite!

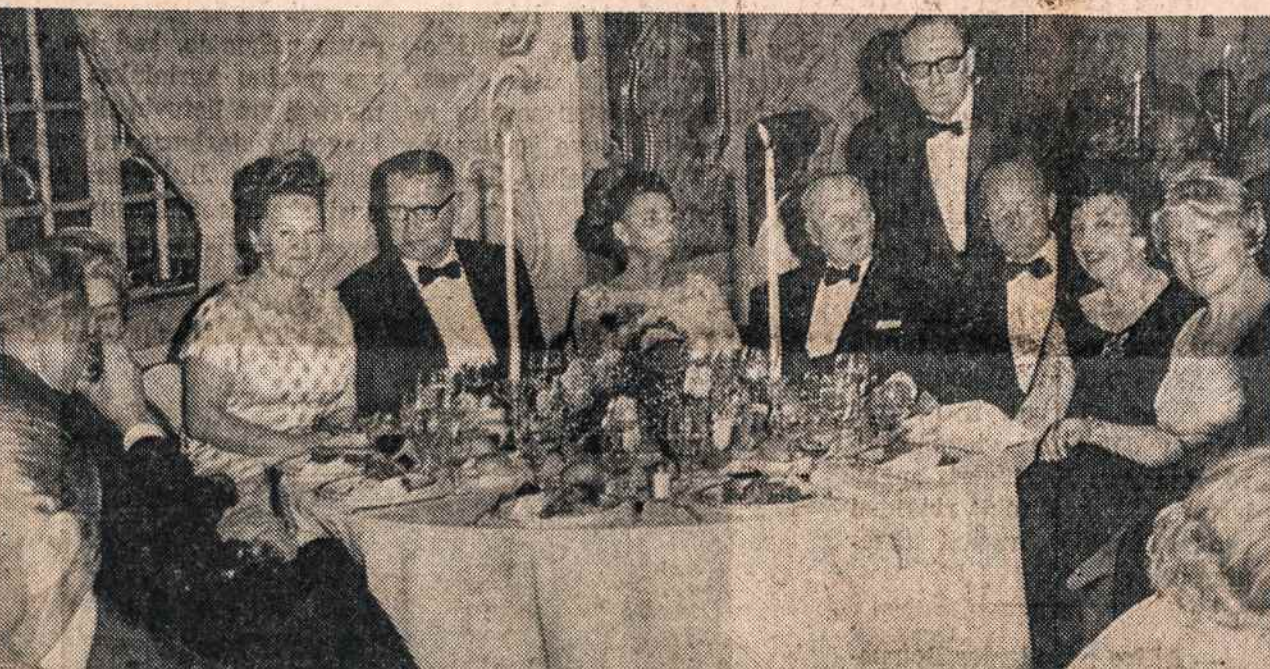
COSMOS PARCELS EXPRESS CORPORATION (Agentūra) W. Kaczmarek, manager. 108 West 14th Street (arti 6th Ave.) New York, N.Y. 10011; tel. CH 3-3005. Siunčiame siuntinius į Lietuvą ir į USSR. Pirmame užsakymus šaldytuvams, TV, skalbiamoms ir suvamos mašinoms, "Dollar Certificates", butams ir t.t. Visos išlaidos apmokamos čia. Gavėjas neturi nieko mokėti. Užsakymai paštu išpildomi tą pačią dieną, kurią mes gauname. Jūsų patogumui turime didelį prekių pasirinkimą žemomis kainomis. Agentūra atidaryta kasdien nuo 9:30 ryto iki 7 val. vakaro; sekmadieniais nuo 10 ryto iki 4 val. p.p. Kitu laiku — susitarus.

RICHMOND HILL DORAN'S FLORIST, Inc. 126-15 Liberty Avenue Richmond Hill, N.Y. 11419, Tel. 641-9441 - MI 1-7702. Krautuvė atidara kasdien nuo 9 val. ryto iki 9 val. vak.; sekmadieniais nuo 9 iki 5 val. p.p. Gėles pasiunčiame į visus miestus. Paruošiame vestuvėms, laido tuvėms ir kitom progom bukėtai ir pristatoma į nurodytą vietą arba namus. Savininkai — John Doran ir Alice Zupko, kuri kalba lietuviškai ir maloniai patarnauja.

RIMOS IR JUOZO BRUŽINSKŲ SIUNTINIŲ ĮSTAIGA siunčia dovanų siuntinius į Lietuvą. Krautuvėje didelis pasirinkimas geros rūšies prekių žemomis kainomis. Pirmami telefoniniai užsakymai ir sudaromi siuntiniai gauti paštu. Užsakomi rusiški automobiliai ir kitos prekės, daniški maisto siuntiniai, itališki akordeonai ir nylon'o lietaipčiai. Parūpinami "dolerio krautuvų" kuponai. 370 Union Ave. Brooklyn N.Y. 11211; Tel. EV 4-4952.

C. A. VOKET — LIETUVIS ADVOKATAS — 41-40 74th Street Jackson Heights, N.Y. NE 9-6620.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į LIETUVĄ — Mes siūlome nepalyginamą patarnavimą. Firma Union Tours egzistuoja nuo 1931 m. Per tuos praėjusius 36 metus nei vienas siuntinys nebuvo grąžintas ir nei vienas neužvo. Mūsų ilgų metų patyrimas leidžia mums ir mūsų kvalifikuotam štabui išpildyti visas pareigas, susietas su siuntinių priėmimu, supakavimu, ir tų siuntinių išsiuntimu. Išmėginkite mūsų patarnavimą ir būsite patenkinti. Mes turime didelį pasirinkimą įvairių siuntiniams daiktų — geriausių siuntinių ir tai pigiausiomis kainomis; pas mus gausite visko, ką tik jūs norėsite siųsti draugams ir giminiams. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų — **UNION TOURS** 1 East 36th St. New York, N.Y. 10016. Aplankykite mūsų skyrius: Chicago, Ill. 2219 W. Chicago Ave. 60622; Los Angeles, Calif. — 344 North La Brea Ave. 90036.

Lietuvių grupė dr. J. Kazicko pagerbime balandžio 20 Regis Sheraton viešbutyje New York'e. Iš k. į d. p. Simutienė, A. Simutis, L. Valiūnienė, V. Sidzikauskas, prof. J. Kazlas, dr. K. Valiūnas, B. Sidzikauskienė, Nuotr. V. Mažello

ARCHITEKTŪRA KAUNE SUŽYDĖJO

Septynetą savičių pasivėlinusi, Literatūros ir Meno (kūrybinių sąjungų, taigi ir architektų laikraščio) redakcija Vilniuje prisiminė, kad 75 metų amžiaus (vasario 26) susilaukė architektas Vytautas Landsbergis-Zemkalnis. Balandžio 13 L. ir M. paskelbė savo redakcinės kolegijos nario pasikalbėjimą su sukaktuviniu.

Architektas Zemkalnis, grįžęs iš Australijos, keletą metų gyveno buvusiam savo name Donelaičio gatvėje Kaune, o pastaroju laiku gyveno Petro Kalpokos gatvėje, Kauno Žaliakalnio atšlaitėje. Iš ten, žvelgdamas į Vilijampolės "Rio de Janeiro" (fabrikų pastatus) kitą Neris pusę, kalbėjo apie dabartinę urbanistiką Lietuvoje:

— Visas mano gyvenimas buvo skirtas tam, kad žmogus nebūtų užrakintas pastatų kalėjime... Ir rinkdamas Kauno klinikinę ligoninę vietą, ir rekonstruodamas Vilniaus Gedimino aikštę, projektuodamas Kauno kultūros instituto rūmus ir Tyrimų laboratorijos korpusą prie Vyduono alėjos, ir buvusius Prekybos ir pramonės rūmus (dabartinę Kauno biblioteką) — visada rūpinuosi, kad žmogui būtų patogiu, kad jis galėtų džiaugtis gamtos grožiu, stengiausi pastatų harmoningai įjungti į žaliąjį foną, aplinkos panoramą.

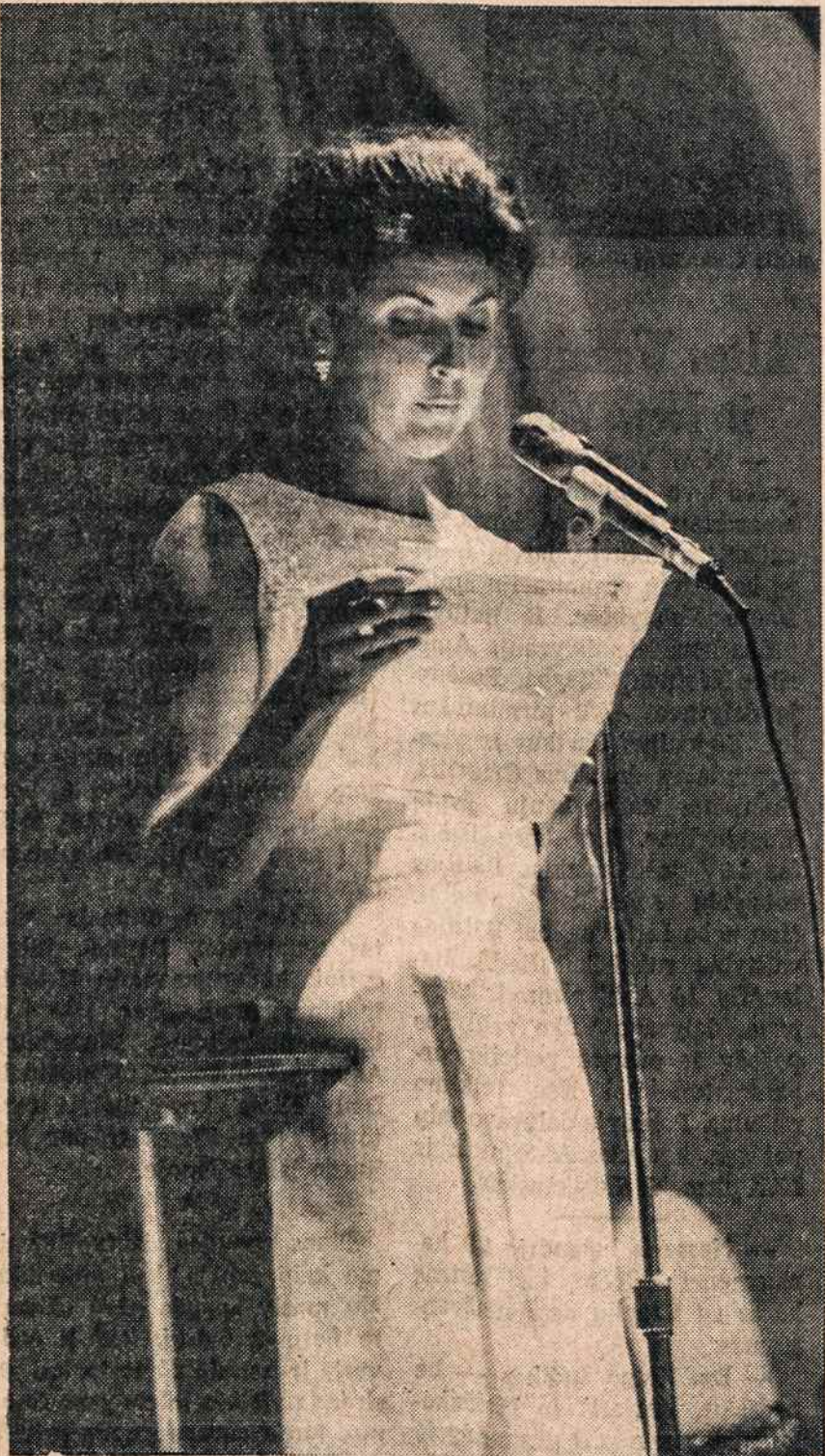
— Man patinka urbanistiniai užmojai. To negalėjo būti "anais" laikais, kai žemė buvo privačiose rankose... Daug ge-

ro yra naujuose mikrorajonuose, bet aplinkos sutvarkymas — purvynai, klampynai, transporto sunkumai, žalumynų stoka, — deja, nuvertina ir geriausius projektus...

Pokalbininkas toliau sako, kad V. Zemkalnis su širdgėla ir susirūpinimu kalba apie miestų žaliuosius plotus, ypač apie sudarytą Kauno Ažuolų kalną, Ažuolyną, Aukštųjų Sančių Nemuno pakrantes, Vilniaus Vingį. Kartais net patys architektai negerbia gamtos, medžių, miesto aikščių:

— Rado dar kur neužstatytą plotą ir stato, ne visada pagalvoti, kas bus rytoj. Va, ir Tarybų (buv. Petro Vileišio. E.) aikštėje, vienintelėje Žaliakalnyje, jau projektuojami įvairūs sportiniai pastatai. Arba — centrinės Janonio (buv. Vienybės, E.) aikštės dar likusiame plotelyje stovės ne koks nors reikšmingas visuomeninis pastatas, o įstaiga — Miestų statybos projektavimo instituto filialas. Ir nors aš pats jame dirbu, bet argi pritarau tokiam žingsniui...

"Jis negali susitaikyti su mintimi", rašo L. ir M. atstovas, "kad pačiam Lampėdžių pušyne plečiamas statybos (Viešbutis vasarotojams iš "Didžiosios Tėvynės"!) E.), Kauno Ažuolynas metai iš metų alinamas, Dainų slėnio tribūnos su dyklika tūkstančių vietų, ruošiamas stadiono rekonstrukcija... O apie užterštą Girstupį Mickevičiaus slėnyje ir jo nutryptus

Jūratė Kazickaitė skaito laišką savo tėvui jo 50 metų sukakties pagerbime balandžio 20 Regis Sheraton viešbutyje. Nuotr. V. Mažello

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-9232

THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.

1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti savarankiškai. Nenaudoti straipsniai
saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Laiko taupymas ir eikvojimas

Pereitą šeštadienį prieš gulant pastūmė laikrodžius valanda pirmyn. Varinėję laikrodžius kiekvieną pavasarį ir rudenį, kad diena būtų ilgesnė. Anksčiau pakilus ir pradėjus darbą, dienos laikas iš tikrųjų pailgėja. Tačiau sudėjus kruvon dieną ir naktį, para nepasidaro ilgesnė už 24 valandas. Daugiau valandų nepridėsi ir krautuvėje nenusipirksi.

Laiko brangumą anglai pabrėžia pasakymu "Laikas yra pinigai". Yra tiesa, kad laiku atliktas darbas, sutvarkytas koks reikalingas pinigai. Tačiau laikas yra žmogiškas brangėnis už bet kokį piniginį. Pinigų dar galima įsigyti ir senatvėje, jei kam nebuvo laimės jų turėti jaunose dienose. Tuo tarpu prabėgusios jaunystės dienos nebesugrąžinamos ir nebeatgaunamos. Galima būtų mokėti daug pinigų, kad jos grįžtų, tačiau kiekviena valandėlė dingsta, kaip akmenukas marių dugne. Ir mes nežinome, kiek tų valandėlių mums yra leista turėti. Jų švaistymas yra labai neišmintingas.

Švaistymas laiko yra yda ir atskirų žmonių ir bendruomenių ir tautų. Juo kuri tauta mažiau kultūringa, juo mažiau ji laiką taupo. Šiuo atžvilgiu įdomų patyrimą turėjo vienas šveicarų diplomatas, važiuojęs iš Rusijos per Vokietiją 1914 metais, kai prasidėjo Didysis karas. Rusijoje iš pirmos dienos traukiniai pradėjo vėluoti. Buvo paaiškinta, kad tai "suprantama, nes karo laikas". Vokietijoje traukiniai tebevažinėjo minutės tikslumu, ir tam diplomatai bėl buvo paaiškinta: "nepunktualumas būtų nusikaltimas, nes karo laikas". Tačiau ir taikos metu nepunktualumas yra nusikaltimas.

Lietuviai nėra linke laiko branginti. Beveik taisyklė, kad mūsų suvažiavimai, susirinkimai, vakarai, posėdžiai prasideda bent pusvalandžiu vėliau.

Kartais pradžius tenka laukti ir visą valandą. Vėluoja ir rengėjai ir atsilankantieji. Tai rodo, kad nepriklausom prie tų, kurie savo ir kito laiką brangina.

Suvažiavimai ir posėdžiai turi dar ir kitą piktą ydą: tai plepėjimas apie viską ir apie nieką. Kiekvienas nori pasakyti savo žodį, ar jo reikia ar nereikia. Plepėjimas uždelsia posėdį, atima laiką kitiems darbotvarkės klausimams svarstyti. Pabaigoje visi skuba, darosi nekantrūs, probėgomis tepaliečiami svarbieji nutarimai ir rezoliucijos. Jom apsvarstyti dažniausiai laiko nebėlieka. Jisai išseikvojamas sveikintojų, kalbėtojų ir savo nuomonės reiškėjų. Jei rengėjai neįstengia gerai programos sutvarkyti, o prezidiumas—jos praversti, veltui pražudomos marios laiko.

Organizacijos dar turi vargo su laiko graužikais savo viduje. Prireikia ką nors skubiai atlikti, surinkti žinias, gauti atsakymus. Labai nedaug organizacijos vienetų ir narių skubiai ir punktualiai atsako. Kiti nuleidžia, dar kiti visai neatsako. Nesivaržoma, kad laikas bėga, kad kiti nervinasi ir dėl to gaišta. Vadiname tai nepareigingumu ir apsilaidumu, bet iš tikrųjų tai yra taip pat kitų laiko nebranginimas.

Laisvės kovos metais laikas turėtų būti dar labiau branginamas ir jaučiama didesnė atsakomybė jo taupyme ar eikvojeime. Gaila, bet tiesa, kad prieš metų pradžią padarytų planų ir apsiimtų uždavinių vykdyme daug kur dar nedaug tepasistumta. Suvažiavimų, posėdžių ir kalbų netrūksta. Tik išsišnekėjus ir nuvargus, konkrecius sprendimus ar žygius daryti paliekama valdybai, komisijai, komitetui... Čia irgi greitai nutarimu tai atidedama kitam posėdžiui... O Laisvės kovos metų trečdalis taip jau ir dingio...

Iškirsk miško ažuolą — ilga bus tuščia aplink. Net ore, kur šlamėjo galingų jo šakų vainikas, atsiranda nejauci tuštuma.

Miršta didelis žmogus, ir nyku ilgam širdyse pasidaro vienišas, dar skurdesnė pasijunta visuomenė.

Jau penkeri metai, kai mus paliko dr. J. Leimonas, tiek dar reikalingas saviesiems, bičiuliams ir ypač ilgoms tremties negajai ir atsilankantieji. Tai rodo, kad nepriklausom prie tų, kurie savo ir kito laiką brangina.

Jis savo gyvenime skelbė tiesą ir ja pats gyveno. Štai jo žodžiai:

"Mes tikime, kad pilnutinė gyvenimo tiesa glūdi Kristaus moksle, kurį mums skelbia Katalikų Bažnyčia. Tiesą tikėti dar nereikia tiesą turėti. Tiesą tuomet turi, kai tą tiesą padarai neatskiriama savo gyvenimo dalimi. Tiesą daryti neatskiriama savo gyvenimo dalimi yra toks didis uždavinys, kad jo vykdymo turi būti siekiama be atvangos visą žmogaus gyvenimą ("Mano pasaulėžiūra", 166 ps.).

Lietuvių tautos teigiamomis savybėmis jis laikė taurumą, gerąsiškumą ir heroizmą. Lietuvių tauta išskyla ypač nelaimių dienomis: "O dar nuostabesnė lietuvių tauta buvo ir yra savo didžiųjų nelaimių ir kančių metais. Tuomet ji savo egzistenciją išlaiko tokio heroizmo, pasiaukojimo ir kantrybės, kuriems lygių pavyzdžių sunku rasti žmonių gyvenime" (ib. 169-170 psl.).

Kaip puikiai savo gyvenimo pavyzdžiu jis pats tai įrodė, kai Nepriklausomybės kovų metu dvidešimties metų jaunuolis kovojo su priešu, su didžiausiu pavojumi gelbėjo iš kovos lauko sužeistą draugą arba kaip vyriškai iškentėjo bolševikų kalėjimo kančias.

Jis buvo įkvėptas jaunimo vadas. Nepaprastai kantrus ir atlaidus, vis besispyšpys, vaizgantiškai beieškas deimantų, kraštutiniai tikis jaunu žmo-

gumi ir tuo tikėjimu grąžinas į tiesos kelią net tuos, kurių nei įrodinėjimais, nei barimas jau nebepasiekė. Štai nedrausmingą jaunuolį pastatys kitiems vadovauti, o tas jau ir besitašas; kalbasi ir tariasi lyg su saulygiu, kantriai išklauso ir menkiausio pasiūlymo ir maloniai priima, suranda ką nors gera, sveiką ambiciją ir savigarbą. Visais tikėjo ir pasitikėjo. Ar visi jį suprato ir įvertino? ... Kas suprato, tie gerbė ir mylėjo, galėjo šokti dėl Daktaro žodžio į ugnį. Jei iš šimto vienas nuyvlė, tai pats apsigavo, nusigręžęs nuo šauksmo į dvasinę didybę, kuris ateina gal vienintelį kartą.

Jo akivaizdoje visi jautėsi lyg pakylėti iš kasdienos smulkmenų ir surizgusios nuotikos. Jautėsi kažkokią didelę jėgą, atrišančią tiesos žodį, kuris pažadina gerą pasiryžimą. Kaip atsakys tam, kurs pats ejo, darė, kalbėjo, sielojosi visais mūsų reikalais — jauniu, šalpa, politika, spauda, menu, literatūra. Amžinai pilnas gerų sumanymų, atviras vi-

soms problemoms. Jo namuose nesibaigė posėdžiai, susirinkimai; tuščiam kiemėnėjimui jis neturėjo laiko. Bet nebuvo atsisakyti asketas — mielai svečiavosi draugu šventėse ir pats juos pas save kvietė.

Prie jo driso sumanymus kelti ne tik vienaamžiai, bet ir jaunučiai moksleiviai. Toks šilts tas ir padarinas jo žvilgsnis. Kita vertus, ta pati jėga pančiojo netaisyta elgseną, sulaukė apkalbas, rietenas ar tuščią tauškimą. Visi darėsi draugiški, geresni. Jis raskdavo pritarimo žodį kiekvienam geram reikalui, užuojautą ir viltį varge, padaršinimą suklupus ar suabejojus.

Išitikinimų buvo tvirtų ir juos drąsiai gynė net bolševikų kalėjime. Štai tardymo scenos ištrauka iš jo atsiminimų:

"Bet tuo metu atsidarė durys ir įeina dar kitas tardytojas, uniformuotas bolševikas — rusas. Jis kokių 30 metų, švariai apsitašęs, energingų judesių, gana inteligentiškos išvaizdos. Jis tuoj paklausė mane tar-

džiusį, kas aš esu. Tas atsakė, kad tai lietuvių katalikų jauniu pirmininkas.

Tuomet šis rusas man sako:

— Tai tu tiki Dievą?

— Taip, — sakau, — tikiu Dievą.

Į tai jis man atsauna:

— Aš negaliu suprasti, kaip inteligentas žmogus gali tikėti Dievą!

Aš jam pažymiu, kad aš negaliu suprasti, kaip tai inteligentas žmogus gali netikėti Dievo. Ir čia mudu pradėdam diskutuoti Dievo problemą. Jis kalba su manim, nors ir aštrokai, bet gana mandagiai. O aš jam nenusileidžiu. Mudu liečiam ir marksizmą, ir gamtos mokslus, ir įvairias religijas, ir kitokius dalykus."

O toliau atsiminimuose daktaras viltinai pastebi: "Matyti, jisai yra išaugęs bolševizmo santvarkoje ir jam įdomu su tikinčių žmogum padiskutuoti Dievo problemą. Atrodo, kad jo galvoj tuo reikalu apščiari visokių klausimų išsilo. O galgi jis dar ir suras Dievą?"

Kalėjimo neviltyje naktų naktis tardomas, niekinamas, pusbadžiu tamsioj vienutėj laikomasis jis nepalūžo. Vienintelė paguoda liko Dievas ir malda: "Meldžiausi dieną ir naktį, rytą ir vakarą. Ir tiek malda gyvenau, kad dažnai pabudęs jausdavau, kad ir miegodamas meldžiausi... Ir jei kalėjime dvasiškai nepalūžau ir šiaip taip fiziškai išsilaikiau, nors ir buvo laikotarpiai, kai ištisomis savaitėmis be pašalinės pagalbos jau paeiti neįstengdavau, tai daugiausia dėl to, kad čia, prie savės, turėjau savo gerąjį Dievą, kuriai mane palaikė ir atvėrė akis į dvasinio pasaulio platybes..."

Iš vieno tardymo grįžęs, ilgai svarsto, kodėl žmonija po šimtmečių materialinės kultūros kilimo vis tebėra varginama žudynių ir neapykantos. Ir mato, kad to šaknys — apleistas auklėjimas ir šeimoje ir mokykloje. Ir savo svarstymus baigia: "Taip, jeigu ir mes esame čia, į šį kalėjimą, įmesti jojo narvuose — kameroose, tai esame taip pat to bendrojo

žmonijos supuvimo aukos. Gal ir verti esame šitos baismės, nes nepadarėme, ką turėjome padaryti kaip žmonės tikį krikščioniškąjį idealą. Kas bus su mumis po valandos, kitos ar rytoj poryt, mes nežinome. Gal būt, kad iš šio gyvųjų kapinyno ir neišeisime. Bet viena dabar mums yra aišku — tai kad ir toliau taip palikti negalima!" (iš nespausdintų kalėjimo atsiminimų).

Iš kitos pusės, ir kalėjime ma to tikrojo didvyriškumo pavyzdžių, kad ir tokį kareivį pavasarininką, kuris pateko į kalėjimą, jog viso 9 pėstininkų pulko priešaky po bolševikų agitacijos išėjo ir pareiškė, jog visi lietuviai nori būti laisvi! Tas paprastas kareivis ir kalėjime drąsiai gynė savo lietuviškuosius ir katalikiškuosius įsitikinimus. Dr. J. Leimonas didžiuojasi šiuo jaunu didvyriu. O pats ir kalėjimo varge globoja kitus: stengiasi išgauti gydytoją susirgusiam kaliniui, rūpinasi senu žmogum — buv. Lenkijos ministru pirmininku Prystoru...

Išėjęs iš kalėjimo, savo kančiotams nereikšė neapykantos. Tik šventieji gali žiūrėti taip į savo iškėstas kančias! Ir liko ir toliau visą gyvenimą idealistas, geraširdis ir visiems atlaidus.

Ir šiame krašte nevengė pasakyti tiesos žodį tiems, kurie mum, čia atvažiuosiem, mēgdavo akis badyti, kad Lietuvą Dievas boudžia už nusikaltimus. 1951 liepos 29 per susitarinimo šventę Putname jis pareiškė: "Aš didžiuojuosi savo kenčiančia tauta". Čia ištrauka iš tos šventės aprašymo: "Daktaras J. Leimonas, Nepriklausomybės kovų savanoris, bolševikų kalėjimuose kančintas, čia prabyla ir vyriškai pakelia balsą prieš trumparegius graudentojus, kad esą Lietuvos kančios tai tik Dievo bausmė mums. O ką lietuvius persekiojo, valdydamas net didžiausius rusų ir totorių plotus? Kuriuos tikėjimus naikino? Kurias tautos vertę pamesti savo kalbą ir papro-

(nukelta į 4 psl.)

Dr. Juozas Leimonas

DR. P. MAČIULIS

MEDINĖ ŠIRDIS

APMATAI

(4)

Kaip kitos žmogaus organizmo dalys reikalingos nuolatinio maisto, kad galėtų veikti, žmogaus širdžiai reikalinga kraujas apytaka, bet ją veikia visa žmogaus dvasinė būseną, atsirėmus į galvosena. Žmogus juk taip stebėtinai sukurta "iš nieko", kad didysis Petrapilio Medicinos Akademijos profesorius —anatomas kartą išsireiškė, kad žmogus — mažytis pasaulis — taip stebėtinai yra sukurta, kad prieš jį Kūrėją, vistiek kokių vardu Jį pavadinsime, mes privalome žemai nulenkti galvas...

Vidinis žmogaus pasaulis "gaivinas" savo klausos, regėjimo, skonio, jausmo, jautrumo jausmais, kuriems taip pat reikalinga šviesa, sveika, pastovi erdvė (atmosfera). Jeigu mes žiūrime, kad kūno sveikatingumui imamas maistas būtų švarus, šviežias ir sveikas, tai juo labiau privalome atsižvelgti į vidinio, atseit, dvasinio maisto tinkamumą. Dažnai girdime iš-

sireiškiant, kad tos ar kitos knygos turinys nuodija žmogaus sielą, kaip ją nuodija nešvanki kalba ar koks pornografinis vaizdas. Tai išpėjimas kaip atidus turi būti žmogus, kad savo vidinio pasaulio kilnumą ir grožį galėtų išsaugoti.

Puikiai nusimanome ir žinome, kad ilgai nevalomas daiktas apmusija, netenka pirmų kščių blizgesio. Gerai jaučiame ir nusimanome, kad ir vidinis žmogaus žerėjimas netenka savo kilnaus grožio, jeigu jis nėra nuolat "maitinamas" iškilinėmis, ne vienadienėmis idėjomis. Gal ne tiek žmogui būtina ilgą valandų ar žodžių malda, kiek iš viso svarbus žmogaus susitelkimas, taip sakant, sąžinės apyskaita ar einama tuo keliu, kuris veda žmogų iš laikinumo į amžinatvę, ar nenukrypta į šunkelius, kuriuose žmogus greitai apsvaigsta, praranda žmogišką savigarbą ir būdamas gyvas, dvasiniai miršta sau, savo artimiesiems, savo tautai?!

Praslinko dar treji ar ketveri metai. Palikęs žmoną ir vaikus, su kita moterimi susidėjęs, vėliau ir susimetrikavęs, kadaise buvęs dabita sakėsi, daug galėsiąs surasti savo žinių atsargose sau ir šeimai naudingų dalykų, žodžiu, "paporčio žiedą" žadėjo. Tačiau antroji žmona prie to laimės žiedo ieškojimo nenorėjo nė piršto pajudinti. Ji sau viena galvojo — o kam jai sukti galvą? Vyras privalo rūpintis šeimos išteklų telkimu, o žmonai ir namų ruošos darbų užtenka. Dargi kartkartėmis vyras privalo nusivesti ją į pobūvius, į koncertus, į kinus, gį sekmadieniais neturėtų pamiršti ir pietauti restorane, nes gi ji nesanti kokia tarnaitė indam be atvangos plauti.

Pirmus metus vyras dar tylėjo, nesileido į ginčus, padarydavo ką liepiamas, bet kitais metais netiesiogiai primindavo žmonai, kaip tokia Mažonienė gavusi visai lengvutį darbą ir girusi sias šeštadienį parsinešanti po kapą doleriukų. Bet žmonos tokia kalba nedomina. Ji užveda kitą kalbą. Kai iš darbo sugrįžęs vyras vis dažniau pasakoja žmonai apie kitas, jų bendras pažįstamas moteris, kad ir vadinamoji Žemuogėlė puikiai įsitausiai pas kokią tai daktarą klientus užrašinėti, kabinetą tik nuo dulkių šiek tiek ap-

šluostyti, o už sugaištą valandą gaunanti pusantro dolerio, neapsikėsdoma tokių naujienų, žmona mestelėjo vyrui: —Tai kodėl tu jos neapsivedei, dabar abudu krautute pinigėlių?...

Nežinia, ar norėdama beisižiebiantį pyktį nuo jo nuslėpti, kitam kartui nukelti bebaigiantį užsimegsti vyro pasiūlymą jai, kad ir ji sau kokią apmokamą darbėlį kur prasimanytų, trinkelėjusi durimis ji išėjo neva į krautuvę. Kai vyras už savaitės ar dviejų norėjo vėl papasakoti įdomią naujieną apie Žebraitiens ryžtą pramokti šukuoti moterim plaukus ir pačiai atdaryti grožio salonėlį, o tada, girdi, pinigėlis plauktė plauks į josios rankinuką, tokių užuominų mūsiškė ilgiau nebeenorėjo klausytis, suprastama, kad jos buvo ne kam kitam, bet jai taikos. Stačiai ir drebtelėjo vyrui: — Tai tu ir eik pas Žebraitiene, galėsite abudu krauti pinigėlių!...

Nelaukdamas paruošiant pietus, vyras nusisplovė, piktomis akimis dėbtelėjo į žmoną, užsimetė ant peties švarkelį ir nieko nesakydamas patraukė iš namų į už gatvės kampo buvusią smulkę pyktio "kirminuką apmarinti". Nesėpėjo nė gerai apsidairyti, pyktį bemašindamas, o vidunaktis jis teberado gerokai įgėrusį rymantį prie stiklo. Sugrįžęs namo nesididmavo, ar žmona namie, ar

miega. Pats sudribo į guolį kaip maišas ir išmiegojo, kol žadintuvas neprikėlė ruoštiis į darbą.

Siek tiek grybštelėjęs šalto, vakarykščio valgio, palikto ant stalo, nelaukdamas nė įprastinio žmonos labryt, mūsų Jonelis išėjo į darbotvietę. Pasirodo, kad pyktio kirminas smuklėje nebuvo numarintas, nes ir grįžus iš darbo jis tarėsi tol nesikalbėsiąs su žmona, kol ji pirma jo neatsiprašys už jos vakarykštį grubų siūlymą jam eiti pas Žebraitiene.

Mūsų vyrelis apsiriko: grįžęs pavakariais iš darbo, žmonos namie nerado. Tik virtuvėje ant stalo palikta kortelė su žinia, kad ji prastai jaučiasi ir kad greičiausia ji būsianti pas gydytoją. Dabar Jonelis jau tikrai pradėjo siusti. — Gerai, — jis sau vienas galvojo — jeigu tau mano duona nusibodo, eik geresnės pasieškok! Ar nematėt, ponja pasidarė, keliolika metų gyvenom su pirmąja žmona, abu kartu kėlėmės į darbą, abu pirkdavomės maistą sugrįžę iš darbo, virdavomės, juokaudavome ir kartu valgydavome ir būdavo gerai... Pasipainiojo anas dabita pagyrūnas, susuko vargšėlei barščius galvutėi, na ir prasidėjo nuo to: žodis po žodžio, kol neatsiradom prie skyrybų teisėjo stalo! Pasiutimas, kokia didelė durnystė buvo padaryta!

(Bus daugiau)

New Yorko parke

Nuotr. V. Maželio

Suomių laisvės kovos 1918 m.

Darbininko 1967 gruodžio 6 80-me numery išspausdintas straipsnis: "Suomiai nepriklausomi jau 50 metų". Po trumpo istorinio įvado straipsnyje aiškinama, kad Suomija turėjusi vesti laisvės kovą su rusais bolševikais ir kad pirmoji laisvės kova buvusi baigta 1918 gegužės 16, dar prieš pirmojo pasaulinio karo paliaubas 1918 lapkričio 11 ir prieš Pabaltijo valstybių ir Lenkijos kovas su bolševikais. Straipsnyje kalbama apie Suomiją kaip valstybę ir sudaromas išpūdis, kad Suomija viena nukovojo bolševikus. Tegu man būna leista papasakoti apie tų laikų militarinis įvykis, kuriuos pažįstu kaip anų kovų dalyvis.

Prasidėjus 1917 m. rusų revoliucijai ir bolševikams įsigalėjus Rusijoje, komunizmas greitai plėtėsi ir į Suomiją, kuri dar tebebuvo rusų valstybės rėmuose. Nors vokiečių armija buvo užėmusi visą vėlesnį Pabaltijo valstybių plotą ligi Narvos bei Lenkiją ir pietuose veržėsi į Ukrainą, Suomija jos karinių veiksmų nebuvo palies. Suomijoj įsitvirtinęs bolševizmas savo rankose laikė tvirtovę Hangoe, sostinę Helsinkį, ir atskirus mažesnius miestelius. 1918 pradžioj Suomija buvo įtraukta į vokiečių operacijos planą. Skubotu būdu iš suomių pabėgėlių ir savanorių buvo suformuotas batalionas, pavadintas "Finnische Jaeger". Buvo ruošiamas Suomijos užėmimas ir bolševikinės valdžios išvairymas iš krašto. Ekspedi-

DR. M. ANYSAS

cijos baze buvo numatytas Liepojos miestas ir uostas. Buvo numatyta sutraukti apie 50,000 kareivių, vokiečių karo laivyno dalį ir Liepojoj stovėjusį Vorpostenhalbflottille Ost, kurio 13 numerio laive šio straipsnio autorius buvo artileristas.

Ekspedicija turėjo įvykti jau balandžio vidury, bet buvo atidėta, kadangi Suomijos pakrantės dar buvo pilnos stipraus ledo. Puolimo terminas buvo perkeltas į gegužės 1. Prieš pat šią datą iš Kielio karo uosto atplaukė keli I-sios eskadros kovos laivai, kurių užduotis buvo savo sunkia artilerija sugriauti bolševikų laikomą Hangoe tvirtovę ir laisvai įplaukti į Hangoe uostą.

Naktį į gegužės 1-mą minėtos Halbflottillės laivai išvalė paskutinius vandens kelius nuo rusų minų. Juos sekė atvykę kovos laivai, kurie brėkštant atidengė sunkią artilerijos ugnį prieš tvirtovę. Tvirtovės artilerija pasipriešino, bet po kelių valandų visai nutilo. Forto rajone iškilio dideli juodų dūmų stulpai. Vėliau paaiškėjo, kad bolševikai, traukiniais išvažiuodami, padegė municijos ir anglių sandėlius.

Kartu atplaukė ledlaužiai išlaužė kelią į Hangoe uostą, kad kariuomenę kelią laivai galėtų įplaukti. Lėdas, buvo dar tiek storas, kad kareiviai buvo išlaipinami uoste ant ledo, čia formavosi ir žygiavo prieš ieš-

koti. Tik artilerija bei municija buvo iškraunama ant krantinių. Priemiestį ir įvairiuose miesteliuose buvo susirėmimų su rusų ir suomių bolševikais. Kadangi pasipriešinimas buvo gana silpnas, vokiečiai iškeldino tik apie 20,000 vyrų vietoje numatytų 50,000, o suomių dalinys siekė tik keletą tūkstančių. Jis daugiau buvo naudojamas valymui, kai pačią kovą daugumoje vedė vokiečių kariuomenė, bent pietinėse Suomijos dalyse. Prie suomių prisijungė daug savanorių, ir jie sudarė laisvosios Suomijos kariuomenės branduolį.

Apie 10 dienų vėliau buvo iškeldinta kariuomenė ir Helsinkyje, kur bolševikai buvo gerojai įsitvirtinę keliuose arti uosto esančiuose kvartaluose. Čia kelias dienas buvo smarkiai kovojama, įsijungiant net laivų artilerijai. Tai buvo apie gegužės vidurį. Išlaivavimui bangą riedėjo toliau į rytus, kur pasiekė suomių-rusų sieną.

Nors vokiečių kariuomenė liko Suomijos įlankoj ir kai kuriose sutvirtintose vietovėse, išlaisvinto pietų krašto valdymą perėmė Suomija, kuri 1918 pabaigoje pasiskelbė nepriklausoma. Krašte buvo įrengiamas didelis maisto trūkumas.

Išvada: 1918 Suomiją išlaisvino vokiečių armija, kiek padant suomių daliniui ir krašte prisidėjusiems savanoriams, bet 1939-40 karas prieš Sovietų Sąjungą buvo vestas ir laimėtas pačių suomių.

Kaip suomiai likvidavo savo bolševikus, yra įdomus pasakojimas. 1930 susipažinau su Hamburge reziduojančiu Suomijos gen. konsulu Lundstroem. Jis man pasakojo, kad jis tuomet irgi prisidėjęs savanoriu prie minėto bataliono ir

dalyvavęs valyme, kuris buvęs labai griežtas. Kurie prisipažino bolševikais arba liudininkai įrodė jų bolševikišką veiklą, tie buvo sušaudyti. Tai Suomijai kainavo keletą tūkstančių gyvybių, bet reikėjo kraštą išvalyti.

PRARASTAS DARBININKŲ ROJUS

P. ŽICKUS

Neseniai pasirodė knyga *Workers' Paradise Lost*, parašyta Eugene Lyons, išleista Paperback, Inc., N.Y. Knyga skirta 50 metų komunistų revoliucijai Rusijoje apibūdinti. Tai gal viena iš geriausiai parašytų tuo klausimu knygų. Ji suskirstyta į daug skyrių ir poskyrių. Turi 416 puslapių. Joje parodyta, kokių būdu komunistai Rusijoje paėmė valdžią, ko jie siekia visame pasaulyje, ir tai, ką yra "pasiekę", bet apie ką patys nekalba. Komunistų rankomis esą išžudyta kelios dešimtys milijonų žmonių.

Mitas ir realybė skyriuje autorius rašo, jog reikią stebėtis, kad komunistinės Rusijos propagandos mašina randa tokį pritarimą užsienyje. Čia tikima, kad komunistai nuvertė monarchiją. Tikrumoje jie nuvertė ir išžudė liaudies steigiamąjį seimą ir jo sudarytą vyriausybę. Tikima, kad Rusijoje nebesą žmonių klasių, kad ūkio kolektyvizacija buvusi savanoriška ir esanti sėkminga, kad so vietinė sistema iškėlus intelektualinį ir kultūrinį progresą. Masės užsieniečiai, pasivadinusį intelektualiais istorikais, pe-

dagogais, mokslininkais ir net dvasininkais, tiki ta komunistine nesąmone.

Revoliucijos skyriuje rodoma, kaip komunistai siekė valdžios, nesiskaitydami su priemonėmis ir žmonių gyvybėmis. Jie žadėję visas laisves, žemės nuosavybę ir dvarų išdalinimą. Kai Leninui buvę pasakyta, kad jis meluoja, jis griežčiausiai tai paneigęs: esą tik liaudies priešai skleidžia tokias žinias. Vėliau atsakę, jog turėjęs meluoti norėdamas suvilioti mases, kurios esančios antikomunistinės. Rašytojas Gorkis rašęs: "Vakar Petrapilio ir Maskvos gatvėse minia šaukė: Tegyvuoja steigiamasis susirinkimas". Tie taikūs demonstrantai buvę liaudies vyriausybės įsakymu sušaudyti. Kai kurie Lenino draugai prašę jį Rusijos vardu to nedaryti. Leninas atsakęs: "Aš spiaunu į Rusiją... tai kelias į pasaulio revoliuciją".

Bendrai. Rusijos "sputniko" paleidimas ir erdves 1957 sukrėtęs negalvojantį pasaulį, manantį, kad Amerika yra atsilikusi. Rusija tikrai padariusi pažangą sunkioje pramonėje, bet jai esą toli iki kitų kraštų. Ji

pašokusi po II pasaulinio karo, kada gavo virš 20 milijonų dolerių vertės leistų ir neleistų reparacijų. Garsieji Vokietijos Zeiss fabrikai buvę išvežti net su visomis šluotomis, smėliu, darbininkais bei technikiniu personalu. Kurie nevažiavę, buvę pagrobti ir išvežti. Rusai išsivežę vokiečių pagamintas raketas su dauguma mokslininkų, kurie ir dirbė jiems.

Visa rusų propaganda esanti grindžiama kliekybe. Ji sugriuvanti pasižiūrėjus į kokybę. 1930 metais Fordo bendrovė iš Detroito įrengusi rusam fabriką. Keletą metų jis buvo administruojamas amerikiečių. Po 30 metų jo gamyba pradėjusi mažėti. Tada Maskva kreipusis į italų bendrovę Fiat. Fiat fabrikas buvęs pastatytas, bet jo statybą trim ketvirtadaliais finansavusi Amerika. Rusai taip pat vedą derybas su Japonijos ir Prancūzijos bendrovėmis dėl automobilių fabriko statymo.

Rusija ir dabar priklausanti nuo vakarų. Sintetinė medžiagų gamyba esanti įrengta vakariečių, bet nepakankama, kaip nepakankamos ir kitos gamybos sritys. Karo metu Amerika davusi Rusijai ginklų ir kitų gaminių už 9 milijonus dolerių ir maisto už 2 milijonus. Rusija ir dabar esanti reikalinga užsienio pagalbos ir ją gauti.

Sovietų įstaigų direktoriai apie du trečdalius laiko praleidžia nereikalingiems posėdžiams ir nereikalingam popierizmui. Kyšininkai ima pinigų iš visų ir už viską. Izvestija 1960 liepos 14 rašiusi apie "mirusį kelią", kurio buvę pravažė 550 mylių, bet, niekam juo nesinaudojant, reikėję jį apleisti. Kelio pravedimo darbuose vergai mirę kaip musės, o jų vieton Stalinas siuntęs naujas kolonas.

Kolektyvizacija. Jugoslavija 1952, o Lenkija 1956 leidusios kai kuriems ūkininkams pasitraukti iš kolektyvinių ūkių. Tų kraštų ūkis tuojau pakilęs. Sovietų Rusija ir po 50 metų nepajėgia išmaitinti savo žmonių, bet neleidžia privačios nuosavybės, nes daug milijonų žmonių išžudyta varant juos į kolektyvinius ūkius. Kuba, prieš užvaldant komunistam, buvusi neturtingas kraštas, bet jos pragyvenimo lygis buvęs aukščiausias visoj Lotynų Amerikoje. Kai Kinijos žemynas bado, tai Taiwan sala eksportuojanti maistą. Kai rytinė Europa esanti priversta laikytis komunistinės dietos, vakarinę Europos daly maitinimasis pa-

gerėjęs net 25 proc. Komsoolskaja Pravda 1962 gegužės 12 rašiusi: "Yra lengviau kovoti su maliarija nešančiais nuodais, negu su žmonių individualizmo virusu, reiškiančiu nuosavybę". Ūkininkam revoliucija reiškianti gavimą nuosavos žemės. Rusijoje ir visuose komunistiniuose kraštuose jie esą apvilti.

Privatus sektorius. Aleksandras II panaikinęs baudžiavą, o Stalinas leidęs prie namų turėti du trečdalius akro žemės. Tai du svarbūs faktoriai rusų gyvenime. Voprosy Ekonomiki 1966 rašas, kad privati nuosavybė, kuri nesudaranti nė 3 proc. visos naudojamos žemės, davusi 30 proc. javų, 40 proc. gyvulių, 60 proc. bulvių, 40 proc. daržovių ir pieno ir 68 proc. mėsos produktų. Kai 1930 buvę paskelbta apie planuojamą didelę lėktuvų gamybą, buvęs toks anekdotas: Kodėl mums reikalinga tiek daug lėktuvų? Kad galėtume skraidyti po visą kraštą, kur tik yra ko valgyti. (Bus daugiau)

Dr. J. Leimono atminimui

(atkelta iš 3 psl.)

čius?... Kentėjo ir Kristus, o kur Jo kaltė. Kur didžiųjų vyrų kaltė, kurie dėl teisybės mirė? Aš didžiuojuosi mūsų kenčiančia tauta. Ja Dievas, kaip žiburiu, į akis duria paklydimę ir pasididžiavime užkietėjusioms tautoms".

Visi kultūros darbai jam buvo geri, kad tik lietuviams naudingi. Jis ir vaidino, ir delegacijose ėjo derėtis lietuviškos mokyklos reikalais pas kleboną, kad tik sutarimas tarp mūsų nesuirtų. Uoliai dirbo su vyčiais, ilgus metus redagudamas jų žurnalą "Vytį". Daug energijos padėjo ir laiko pašventė globodamas moksleivius ateitininkus.

Gyvas, ekspansyvus draugis, didžiai sąžiningas ir uolus darbe, tėviškas ir visa širdimi prisirišęs prie jaunimo, ištikimas ir pasiaukojęs draugas, vertingos knygos ir geros muzikos mylėtojas, nuolatinis kultūros klubo lankytojas ir t.t. Kad Bostono kultūrininkai a nuomet taip sutartinai dirbo, čia didelis ir jo nuopelnas.

Tad ir pasigenda jo jaunieji bičiuliai moksleiviai, kultūrininkai, menininkai ir draugai — visi, kuriems brangi mūsų lietuviškoji kultūra.

V. Kulbokas

LIETUVIŲ RELIGINĖS MUZIKOS KOMISIJOS NUOSTATAI

1. Visuotiniame Vatikano II-ram Bažnyčios Tėvų susirinkimui įvedus šventojan liturgijon gyvasias kalbas, atsirado reikalingas parūpinti lotyniškų liturginių tekstų vertimus lietuvių kalbon ir tiems tekstams pritaikinti tinkamas religines melodijas.

2. Tam tikslui šiame krašte buvo įsteigta Lietuvių Liturginė Komisija, kuri buvo Sv. Sosto patvirtinta, ir Jo Eksc. Vysk. Vincento Brizgio, iš 1966 m. kovo mėn. 29 d. raštu buvo sudaryta Lietuvių Liturginės Muzikos Komisija, kaip dalis Lietuvių Liturginės Komisijos.

3. Tiesioginiais LRMK-jos uždaviniais yra: a) parūpinti kunigui reikiamus mišių giedojimus ir kunigo bei tikinčiųjų bendruomenės dialoginius mišių giedojimus, duodant pirmenybę, kiek tai galima, grigališkoms melodijoms ir panaudojant tautines liaudies giesmių melodijas,

b) parūpinti melodijas nekintamosioms mišių dalims, kurias tikinčiųjų bendruomenė privalo giedoti vienu balsu, arba kurias ji gali giedoti pakaitomis su choru, arba kurias ištiesai gali giedoti tik choras,

c) padrasinti lietuvių kompozitorius ieškoti įkvėpimo naujiems religinių giesmių bei instrumentalinės muzikos kūriniams ir taip pat raginti poetus sukurti giesmėms religinius vertingus tekstus,

d) apsaugoti lietuvių bažnyčias, kad į liturgiją neįsibrautų netinkamų religinės muzikos kūrinių,

e) todėl naujos kompozicijos, kad jos galėtų būti giedamos ar grojamos pamaldų metu, privalo būti LRMK-jos patikrintos ir pateiktos patvirtinti. Be tokio patvirtinimo kompozicijos negali būti giedamos ar grojamos pamaldų metu.

4. Netiesioginiais LRMK-jos uždaviniais yra:

a) rūpintis išleidimu liaudžiai tinkamo giesmyno, kuriame tilptų keli variantai nekinčiamų mišių dalių liturginių giedojimų bei keli ciklai parafrazinių mišių giesmių, kunigo ir tikinčiųjų bendruomenės dialoginiai mišių giedojimai ir reikalingiausi bei populiariausi giedojimai, vartojami pridedamose pamaldose bei procesijose,

b) lygiagrečiai parūpinti vargonininkams šio projektuojamo giesmyno vargonams melodijų palydą,

c) pagelbėti visomis galimomis priemonėmis įgyvendinti lietuvių parapijose liturginę reformą, skatinant tikinčiuosius ir mokyklų vaikūčius aktyviai giedojimu dalyvauti mišiose,

d) skelbti konkursus naujiems lietuvių religinės muzikos kūriniams,

e) raginti kunigus globoti parapiinius choros, o vargonininkus tokius choros organizuoti, nes jie nepaprastai padidina pamaldų iškilmingumą, gelbsti parapijose įvedant bendruomeninį giedojimą ir palaiko mūsų išeivijoje tautinę dvasią,

f) organizuoti religinės muzikos koncertus, regioninius parapiinių chorų pasirodymus ir plačias visų parapiinių chorų giesmių šventes.

g) sudaryti vargonininkams rekomenduotinų giesmių bei mišių sąrašą,

5. LRMK-sija oficialiam susirašinėjimui vartoja specialiai atspausdintus popieriaus lakštus ir vokus.

6. LRMK-jos vedėjas veda gaunamųjų ir siunčiamųjų raštų kopijų bylą ir tvarko tos komisijos archyvą.

7. LRMK-sijos nariai, gyvenantieji Čikagoje, renkasi posėdžiams metų bėgyje pagal reikalą, o metinius komisijos posėdžius sušaukia komisijos vedėjas.

8. Lietuvių vyskupas aprobuoja naujų religinės muzikos kūrinių lietuviškus tekstus, o tų kūrinių muziką tikrina ir priima ar atmėta LRMK-sija.

9. Kompozitoriai, prašydami religinės muzikos kūrinių tekstams aprobotos, siunčia lietuviui vyskupui ne tų kūrinių partitūras, bet tik tų kūrinių atskirai perspausdintus tekstus.

10. Religinės muzikos kūrinių, kurių tekstas neturi lietuvių vyskupo aprobotos, LRMK-sijos nėra priimami svarstymui.

11. Jei LRMK-sija kurį nors religinės muzikos kūrinių aprobuoja, komisijos vedėjas veikalo partitūroje įrašo šį tekstą: "LRMK-sija priima", su komisijos vedėjo parašu ir data.

12. Technišku terminu "priima" yra išreiškiama sąvoka, kad tas religinės muzikos veiklas yra leidžiamas vartoti liturginių pamaldų metu. Jei LRMK-sija kurio nors religinės muzikos kūrinio "nepriima", tai reiškia, kad to veikalo negalima giedoti ar groti liturginių pamaldų metu.

13. LRMK-sijos priimtų kūrinių tarpe gali pasitaikyti ir menkesnės muzikinės vertės veikalai, kad tos muzikos atlikėjų galėtų laisvai pasirinkti religinės muzikos kūrinius pagal savo išgales bei patikimą. Todėl LRMK-sijos nariai, tikrindami prisiūstas kompozicijas ir joms statydami minimalinius esminius reikalavimus, atsako raštiškai į sekančius klausimus:

a) veikalo pavadinimas bei jo numeris (jei prisiūstų veikalų yra daugiau nei vienas), su nurodymu, kokioms meninėms pajėgoms šis ar kitas veikalas galėtų būti skiriamas,

b) ko vertas kiekvienas kūriny: melodijos, harmonijos, ritmo ir pasirinkto teksto bei muzikos formos atžvalgias?

c) ar kūriny yra priimtinas arba ar jis yra atmestinas?

d) jei kūriny yra priimtinas ir jei jame yra kas taisytina, tai nurodyti, kas jame turi būtina būti pataisyta ir kas gali būti toleruojama?

e) jei kūriny nėra priimtinas, tai tuo atveju reikia aiškiai parašyti, kodėl minėtas kūriny yra atmestas.

14. LRMK-sijos nariai patikrintų religinės muzikos kūrinių davinis siunčia muzikos komisijod vedėjui, kuris, remdamasis daugumos nuomone, padaro išvadą, pasiunčia ją autoriui ir to kopiją taip pat persiunčia muzikos komisijos centrui.

15. Kompozitoriai siunčia savo religinės muzikos naujai sukomponuotus kūrinius muzikos komisijos centrui dviejuose egzemplioriuose.

Komisijai kūrinių patikrinus, viena jo kopija kartu su išvada yra grąžinama kompozitoriui, o kita to kūrinio kopija yra paliekama LRMK-sijos archyve.

PASTABOS IR PAAISKINIMAI:

1) Jo Eksc. Vysk. Vincento Brizgio adresas: Most Reverend Bishop Vincentas Brizgys, D. ., 2701 West 68th Street, Chicago, Illinois 60629. Šiuo adresu reikia kreiptis, norint gauti religinės muzikos kūrinių lietuviškiems bei lotyniškiems tekstams aprobatą.

2) Dabartinis LRMK-sijos centro adresas yra šis: Commission for Lithuanian Religious Music, 2345 West 56th Street, Chicago, Illinois 60636. Telefonas (312) RE 7-8400. Šiuo adresu reikia siųsti naujus religinės muzikos kūrinius, norint gauti jiems patvirtinimą, kad būtų galima išleisti arba naudotis liturginių pamaldų metu.

3) Šiuo metu LRMK-sijos nariais yra: tėvas Bruno Markaitis, S.J., prof. Juozas Zilevičius, L. M., prof. dr. Leonardas Šimutis, Ir., prof. Juozas Bertulis ir kun. Bladas Budreckas, kuris šiai komisijai vadovauja.

4) LRMK-sijos vedėjo adresas: Rev. Ladislauas A. Budreckas, 64 Middagh Street, Brooklyn, New York 11201. Telefonas (212) 625-1161. Šiuo adresu reikia kreiptis su įvairiais klausimais.

5) Lietuvoje išleistuose Apeigynų Prieduose — III-jo knygoje yra atspausdintos ketverios parafrazinės mišių giesmės ir vienos su trumpintos mišios: St. Šimkaus, kun. B. Andruškos, S.J., kun. P. Tamulevičiaus, kun. G. Sukio ir P. Beinorio. Tokios mišios šiame krašte yra draudžiamos vartoti laike giedotinių mišių, tačiau jos yra leidžiamos naudoti laike skaitytinių mišių.

6) Jau turime dvejus keturbalses mišias, sukomponuotas pagal paskiausią Sv. Sosto patvirtintą lietuvišką liturginį mišių tekstą: i) Br. Budriūno "Sv. Kazimiero Garbei" mišias, išleistas "Laiškių Lietuviams" redakcijos ir ii) kun. G. Sukio "Taikos Karalienės Garbei" mišias, atspausdintas Apeigynų Prieduose. Tas mišias galima vartoti laike giedotinių ir taip pat laike skaitytinių mišių.

7) Vienbalsiam bendruomeniniam giedojimui ir tikinčiųjų bendruomenės giedojimui pakaitomis su choru turi būti duodama pirmenybė prieš chorinį dvibalsių ir keturbalsių mišių giedojimą. Deja, vienbalsių bendruomeniniam giedojimui mišių iki šiol dar neturime sukomponuoti. Nuosirdžiai prašome kompozitorius tokias lengvas ir patrauklias mišias sukomponuoti. Joms komponuoti galėtų būti panaudotos liaudies giesmių melodijos, arba grigališkų mišių melodijos, jas dar daugiau suprashtinant. Kompozitoriai kompanavimui privalo naudoti mišių tekstą, kuris yra atspausdintas lietuviškam mišiolėlyje.

8) Labai nuosirdžiai visus prašome ir įsakiniai raginame kunigus klebonus, vikarus, vargonininkus, choristus ir visus sąmoningus lietuvių katalikus isigyti Tėvų Jėzuitų Čikagoje išleistą lietuvišką Romos katalikų mišiolą su kunigui ir tikintiesiems reikiamais mišių giedojimais.

Liet. Relig. Muzikos Komisija

Dail. T. Petraitis prie savo kūrinių Waterburio parodoje

PIRMASIS PABALTIJŲ STUDIJŲ SUVAŽIAVIMAS

Yra susidaręs organizacinis komitetas sukviešti I-ąjį Pabaltijo mokslininkų suvažiavimą. Jo tikslas yra analizuoti baltų problemas Vakaruose ir baltikas studijas įvesti plačiau į Amerikos akademinį gyvenimą. Tam tikslui organizatoriai nori sudaryti šiomis studijomis patikimą pagrindą ir išvesti jas iš savotiškos ligšiolinės izoliacijos. Organizacinis komitetas šiam reikalui veikia Brooklyne, kuriam vadovauja J. Gaigulis (7414 11th Ave., Brooklyn, N.Y. 11228).

Pirmasis suvažiavimas įvyks rugpjūčio 8-11 Maryland universitete. Suvažiavimas turės šias sekcijas: Politinių mokslų, Ekonominės raidos, Teisės, Socialinių mokslų, Istorijos, Tikslųjų mokslų, Pritaikomųjų mokslų, Meno, Religijos ir Kalbotyros. Politinių mokslų sekcijai vadovoti yra pakviestas dr. S. Vardys, Religijos sekcijai vadovauti yra pakviestas kun. V. Bagdanavičius, MIC, Kalbotyros sekcijai vadovaus dr. A. Klimas. Kitom sekcijom vadovaus latvių ir estų mokslininkai.

I organizacinį komitetą iš lietuvių įeina dr. J. Puzinas, dr. A. Budreckis ir K. Miklas.

Iš lietuvių kalbėti politinėje sekcijoje yra pasižadę: Vytautas Vardys ir V. Sidzikauskas, kviešti yra T. Remeikis ir B. Nemickas. Ekonominėje sekcijoje yra pasižadę kalbėti P. Zundė, pakviestas J. Mockaitis. Teisės sekcijoje yra kviešti: V. Vaitiekūnas, Julius Smetona ir D. Krivickas. Socialiniuose moksluose yra kviešti: A. Musteikis, dr. V. Bieliauskas, A. Plateris dr. A. Ramūnas, Ina Užgiris, Jonas Balys, Marija Gimbutienė ir Jurgis Gimbutas. Istorijos sekcijon yra kviešti: prof. J. Puzinas, K. Jurgėla, A. Kučas, J. Stukas, kun. V. Gidžiūnas, OFM, ir S. Sužiedėlis. Mokslo sekcijon yra kviešti: Č. Masaitis, A. Liulevičius, B. Povilaitis ir A. Nasvytis. Meno sekcijon yra kviešti: K. Ostrauskas, A. Šešplaukis, Vytautas Jonynas, A. Landsbergis ir R. Viesulas. Religijos sekcijon kalbėti yra sutikęs kun. V. Bagdanavičius ir yra kvieštas dr. J. Girnius. Kalbotyros sekcijoje kalbėti yra sutikęs A. Klimas ir kviešti: A. Salys ir A. Senn, Sr.

Paskaitos bus skaitomos anglų kalba.

BRIDGEPORT, CONN.

Kun. J. V. Kazlauskas, buvęs liet. parapijos klebonas, iškilmingai palaidotas balandžio 10 iš šv. Jurgio lietuvių bažnyčios, kur mišias aukojo Bridgeporto vyskupas Walter W. Curtis, dalyvaujant daugeliui kunigų ir prelatų. Į kapus palydėjo daugelis žmonių ir pats vyskupas Curtis. Šv. Vardo draugijos vyrai labai gražiai patarnavo bažnyčioje ir kapuose. Visą tvarką pravedė kleb. kun. P. Prancuskas.

Kun. J. Kazlauskas klebonavo 28 metus šioje parapijoje, kur daug pasidarbavo bažnyčiai ir visai lietuviškai Bridgeporto kolonijai. Veikė Alte, Balfe, ir kitose organizacijose. Taip pat daug pasidarbavo at-

Pirmojo Pabaltijo Studijų suvažiavimo sekcijų vedėjai
 Politinių mokslų: A — prof. dr. V. Stasys Vardys, Dept. of Political Science, The University of Wisconsin, Milwaukee, Wis. 53201.

B — prof. dr. Karl Aun, Dept. of Political Science, Waterloo University College, Waterloo, Ont. Canada.

Ekonominės raidos: dr. Pranas Zundė, Eng. Experiment Station, Georgia Institute of Technology, Atlanta, Georgia 30332.

Teisės mokslų: prof. dr. Zigmundas L. Zile, Law School, The University of Wisconsin, Wis. 53706.

Socialinių mokslų: prof. dr. Pėteris Lejinš, 7009 Wake Forest Dr., College Park, Md.

Istorijos: prof. dr. Edgars Andersons, 2571 Booksin Ave., San Jose, Calif. 95125.

Tikslųjų mokslų: prof. dr. Lauri Vaska, Clarkson College of Technology, Box 471, Postdam, N.Y. 13676.

Pritaikomųjų mokslų: prof. dr. Martinš Straumanis, Graduate Center for Material Research, The University of Missouri, Rolla, Mo. 65401.

Meno: prof. dr. Ivar Ivask, Dept. of Modern Languages, The University of Oklahoma 73069.

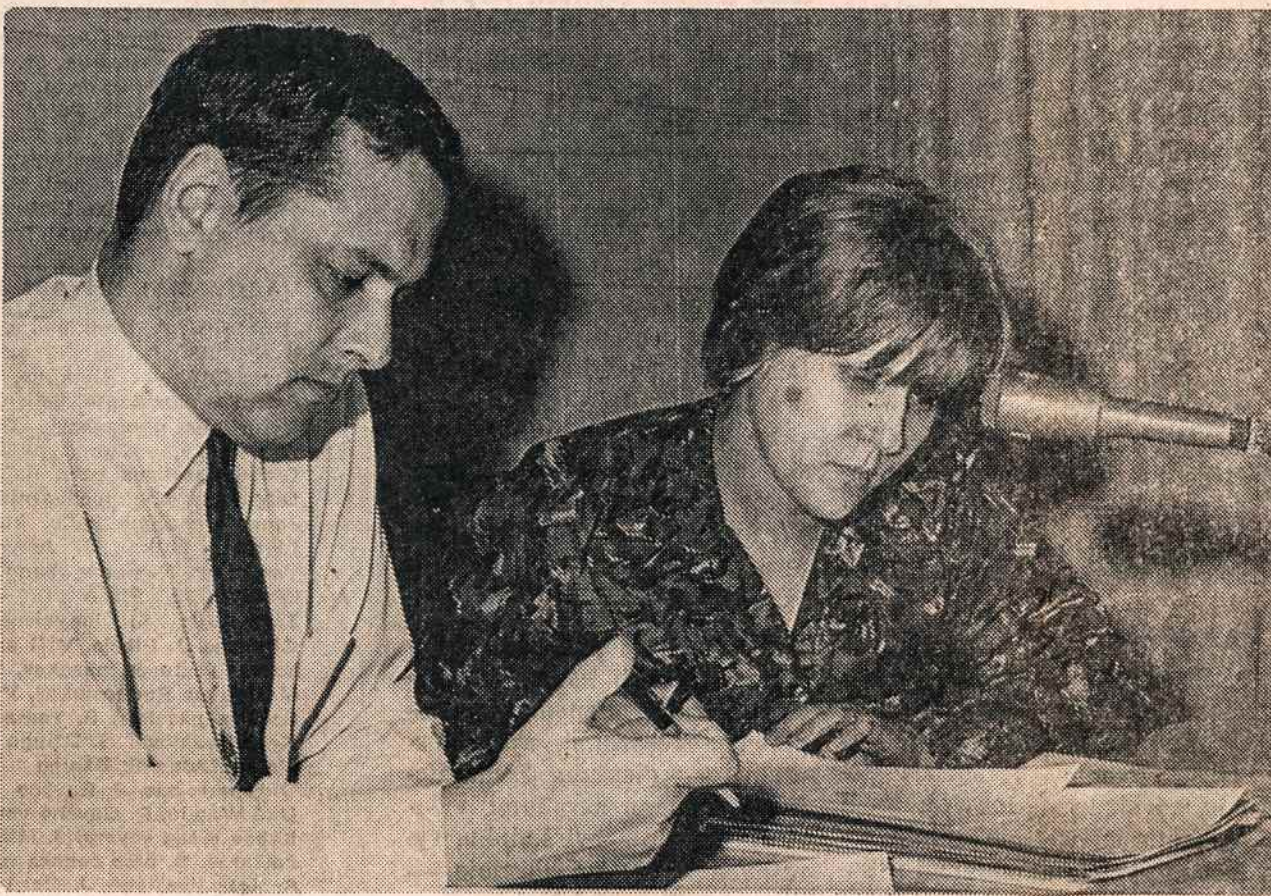
Religijos: Lic. Theol. Vytautas Bagdanavičius, MIC, 6336 So. Kilbourn Ave., Chicago, Ill. 60629.

Kalbos mokslų: prof. dr. Antanas Klimas, Dept. of Languages and Ling., The University of Rochester, Rochester, N.Y. 14627.

Suvažiavimas įvyks rugpjūčio 8-11 University of Maryland.

Philadelphijos "Vilties" choro krizė tęsiasi jau trečias mėnuo. Tikimasi, kad ji baigsis choro vadovo Leono Kaulinio (priekyje) grįžimu. Nuotr. K. Čikoto

Rima ir Gabrielius Mironai Bendruomenės Balso radijo studijoje. Jie abu yra jubiliejinio metų komiteto nariai ir organizuoja TV programas apie Lietuvą. Nuotr. K. Čikoto

MARGUČIO RADIOJŲ VALANDĖLĖS SUKAKTIS

CHICAGO, ILL.

Prieš 40 metų Antanas Varnagaitis išleido pirmą "Margučio" numerį. Dabartinis Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas J. Bačiūnas tada pažadėjo pinigine pagalba pradėti. 1932, irgi J. Bačiūnui remiant, "Margutis" pradėjo radijo transliacijas.

"Margučio" lietuviškas darbas buvo platus ir šakotas. Paminėsime tik svarbesnius įvykius.

1933 "Margutis" iškilmingai minėjo savo penkerių metų gyvavimą Chicago didmiesty, Stevensono viešbuty. Tai buvo pats pirmas lietuvių pasirodymas jau ne savo salėse.

1934 "Margučio" pastangom suruoštas lietuvių pasirodymas pasaulinėje parodoje, irgi Chicagoj. Chicago simfoninis

vykstant naujakuriam į Bridgeportą. Visas lietuviškas judėjimas sukosi apie jį. Paskutinius 3 metus buvo emeritas klebonas, bet sekmadieniais vis atlaikydavo iškilmingas lietuviškas mišias. Jo darbai Bridgeporto lietuvių ilgai bus menami.

Nepriklausomybės minėjimus "Margutis" ruošdavo Stevens ir Morrisono viešbučiuose. Tie minėjimai sutraukdavo net 4,000 žmonių.

1935 "Margutis" įėjo ir į Civic operos rūmus, o kitais metais perdavė specialią programą į Lietuvą.

Po antrojo pasaulinio karo Amerikoje atsiradus Čiurlionio ansamblui, "Margutis" suruošė jo pasirodymą (1950), o jau kitais metais — Lietuvos operos prisiminimo koncertą, diriguojant A. Kučiūnui ir V. Marijošiui, dalyvaujant 70 asmenų Chicago simfoniniam orkestrui ir solistam A. Kaskai, I. Nauragiui, I. Motiekaitienei, A. Kalvaitytei, P. Bičkienei, S. Baranauskui ir S. Adomaitienei.

Pridėkim dar 1952 ruošą pianisto A. Kuprevičiaus, tada atvykusio iš Argentinos, ir A. Brazio koncertą, 1954 smuikininkės E. Kuprevičiūtės ir sol. Polynos Stokos pasirodymą su Chicago simfoniniu orkestru, V. Marijošiui diriguojant. 1957 "Margučio" suaktuvė šventė, dalyvaujant vėl Chicago simfoniniam orkestrui, solistam Lily Pons, pasaulio garsenybei, ir St. Baranauskui, diriguojant vėl V. Marijošiui, parodant ir "Margučio" veiklos filmą.

1965 buvo suruoštas Dariaus Lapinsko kūrinių koncertas, diriguojant pačiam autoriui, dalyvaujant sol. A. Stempuziūnei ir pianistei A. Kepalaitėi.

"Margučio" suaktis bus paminėta gegužės 4 banketu Inn. Motion salėje ir tą pačią dieną pramoginių dainų konkursu jaunimui. Liepos 4 Bučo sodyboje ruošiamą gegužinę, o spalio 13 — suaktuvinius koncertus Chicago Auditorium. Salė pasaulinio garso, joje yra apie 4,000 vietų. Programą atliks solistai, dar Chicagoj. nebuvo. Kas jie tokie, dar "Margutis" nesako.

Nežiūrint pergyventų nelaimių (netikėtai mirus programos vedėjui K. Deveikiui ir B. Dirmeikiui, tragiškai žuvus "Margučio" vedėjai L. Vanaigaitenei ir "Margučio" redaktoriui A. Mackui) bei kitų vargų, šiandien "Margutis" pasirošęs plėstis ir tobulėti, gyvinti ir įdominti savo radijo programas. Dabar programą veda Petras Petrutis.

ADAMKAUS KANDIDATURA

Inž. Valdas Adamkus — Adamkavičius respublikonų sąrašė kandidatuoja į sanitarinio distrikto patikėtinus. Po A. Olio mirties tokios progos lietuviams nepasitaikė, tad Chicago lietuviams stengsis ją išnaudoti.

Inž. Adamkus žinomas iš lietuviškos veiklos: jaunimo petijacija, krepšinininkų išvykos Pietų Amerikon ir Australijon — tai vis jo darbai. Daug kur kitur neapsieita be jo pirštų. Jis ir dabar yra LB centro valdybos vicepirmininkas, du kartus buvęs JAV LB tarybos nariu. Tai rodo jo nuolatinį suaugimą su lietuvišiais. Jei Adamkui pavyktų patekti į norimą vietą, be abejonės, jis būtų mum labai naudingas. Turėdami savo žmogų tokioje aukštoj vietoj, kartu turėtume didelę atramą Lietuvos laisvinimo reikalui.

Jau dabar Adamkus — Adamkavičius amerikiečių kviečia-

Verbų sekmadienį Tautos himnu buvo užbaigtos rekolekcijos šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje. Su himno žodžiais sublizgo ir ašaros dalyvių akys. Tai buvo tikrai nuširdus meilės pareiškimas Tvėrėjui ir Tvėrynei. Rekolekcijas vedęs kun. Jonas Borevičius, S. J., stengėsi padėti mums susivokti šių dienų žmogaus ir žmonių keliuose bei kryžkelėse. Jis kreipė dėmesį į praėjusio šimtmečio gale dr. Vinco Kudirkos "Varpe" reikštą mintį, kad lietuvių katalikystė turi eiti kartu. Ši Tautos himno kūrėjo mintis tinka ir mūsų laikam.

I L. Bendruomenės metinį susirinkimą eidamas ne vienas galvojo — kaip jubiliejinį metų minėjimo komiteto veiklos dvasią ir energiją perkelti į visą mūsų bendruomeninį gyvenimą. Komiteto darbo sėkmingumas čia rišamas su jauniesios kartos visuomeninės veiklos įsijungimu. Nenuostabu, kad keliolikos punktų darbotvarkė (su apyskaitomis, pranešimais, veiklos planais ir valdybos rinkimais), kuriai apsvarstyti ir šį kartą neužteko ketveto valandų, nei senesniųjų, nei jaunųjų nepatraukė. Veiklioje mūsų bendruomenės apylinkėje metinis susirinkimas, sutraukęs tik iki 20 narių, verčia ieškoti nesėkmes priežasčių. Gal pasenus ir keistina susirinkimų tvarka. Gal peržiūrėti L. Bendruomenės įstatai. Bent mūsų apylinkėje, jau per daugelį metų, mažiausiai malonus ir daugiausiai laiko sugaišinas darbotvarkės punktas yra valdybos rinkimai. Ar kasmetinis visų valdybos

narių rinkimas vieneriem metams nėra keistinas į dalinį valdybos narių rinkimą, įpareigojant išrinktuosius pasilikti valdyboje bent dvejus metus. Susirinkimas įvyko kovo 31.

Naujoji L. Bendruomenės valdyba balandžio 19 pareigoms pasiskirstė taip: Jonas A. Stiklorius — pirmininkas, dr. Vytautas Klemas — vicepirmininkas, Algimantas Gečys — vicepirmininkas, tarptautiniam ir propagandos reikalui, Jonas Skladaitis — vicepirmininkas, jaunimo reikalui, Henrikas Misliauskas — sekretorius, Petras Didelis — išdinininkas, Gediminas Dragūnas — Bendruomenės Balso išdinininkas, Aušra Zerr — kartotekos vedėja ir atstovė Pavertų Tautų Komitete, Henrikas Savickas — Bendruomenės Balso vyr. redaktorius, Vytautas Volertas — šeštadienines mokyklos tėvų komiteto atstovas, Kazimieras Čikotas — spaudos ir informacijos klubo atstovas ir Antanas Impolėnas — reikalų vedėjas.

Choro "Viltis" narių susirinkimas, įvykęs balandžio 7, choro krizės neišsprendė. Krizė kilo choro vadovui — dirigentui Leonui Kauliniui iš pareigų pasitraukus. Kol bus surastas naujas vadovas, šv. Andriejaus parapijos bažnyčioje choras giedojimą tęs vargoninko Vytauto Matonio vadovybėje.

K.Č.

Rochester, N. Y.

Lietuvių Katalikų S-mo 103 kuopa šiais metais mini 60 metų jubiliejų.

Kai dar lietuvių parapija nebuvo susitvėrusi, 1908 sausio-vasario mėnesiais iš Pensilvanijos atvyko kun. Vincentas Vizgirda ir keletą savaičių darbavosi Rochesterio lietuvių tarp. Tada jis įsteigė Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimo kuopą, kuriai atiteko 103 kuopos vardas.

Pradžioje į kuopą įsirašė mažiau 10 narių. Per 60 metų kuopa narių skaičium įvairavo, bet išliko gana pajėgi iki šiai dienai.

Šį retą jubiliejų Susivienijimo kuopa mini gegužės 5, sekmadienį. Už mirusius Susivienijimo narius 8 val. bus aukojamos šv. Jurgio lietuvių parapijos bažnyčioje mišios. Mišias aukos kuopos narys kun. Liudas Januška. 3 val. parapijos salėje iškilmingas minėjimas su programa. Programoje dalyvauja viešnia iš Chicago solistė Janina Šalnienė, muzikas Raimundas Obalis ir stilizuotų tautinių šokių baletas, kurį atliks seserys Rita ir Nijolė Mačiulytės.

Po iškilmingo minėjimo vakarės apatinėje salėje.

I minėjimą laukiama svečių ir iš kaimyninių lietuviškų kolonijų.

V. Vitkus

IŠ VISUR

— Vasario 16 gimnazijos šiuo metu yra 97 mokiniai. Iki po Kalėdų jų buvo 106. Per šiais metais jų buvo 86. Atskirose klasėse mokinių yra: pirmoj 21, antroj 17, trečioj 17, ketvirtoj 16, penktaj 8, šeštoj 7, septintoj 4, aštuntaj 6. Berniukų 59, mergaičių 38; katalikų 77, evangelikų 20. Šiais metais dėsto 18 mokytojų: 14 lietuvių ir 4 vokiečiai.

— Kun. Antanas Valiuška, išbuves aštuonerius metus Los Angeles šv. Kazimiero parapijos vikaru, balandžio 8 išvyko į Alpine, Texas, kur El Paso vyskupo yra skiriamas Newman klubo studentų kapelionu ir padėjėju vietos parapijoje, kur klebonauja lietuvis kun. Lumas.

— Dail. Jurgis Juodis ruošia savo kūrinių parodą Chicago meno galerijoje "69" 2612 W. 69 St., gegužės 10-14. Ta pačia proga visuomenė bus supažindinta su dailininko neseniai išleistu 50 kūrinių albumu.

— Dr. Balys Paliokas kaip associate profesorius eilę metų Walsh kolegijoje, Ohio, dėsto ekonomiją, finansus ir komercijos mokslus. Yra parašęs "Die Handelsbeziehungen zwischen Litauen und Deutschland", Berlin, 1927, ir "Die Finanzen der Selbstverwaltungs-körper Litauens einst und jetzt". Jena, 1936. Bendradarbiavo lietuvių ir užsienio spaudoje. Buvo dienraščio "Rytas" oficialus atstovas Berlyne. Dabar yra taip pat ir Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos nariu. Profesorius neseniai paminėjo 70 metų amžiaus ir 20 metų akademinio darbo suaktis.

— Jurgis Mikaila Detroitėje jau surinko Jungtiniam Finansų Fondui 2,000 dolerių.

— Dr. P. Karvelis iš Badeno Badeno (Vokietija) ir Vladas Selenis iš Fraser, Mich., įnešė į Tautos Fondą po 25 dol., įtraukti į ypatingųjų rėmėjų sąrašą.

— Kun. dr. Viktoras Rimšelis, M.I.C., marijonų provincijolas, gegužės 2 švenčia sidabrinį kunigystės jubiliejų.

— Jau pradėta registracija į 1968 jubiliejinę Putnamo mergaičių stovyklą, kuri vyks birželio 30 — liepos 28. Registracijos lapeliai jau siunčiami. Tėveliai prašomi skubiai juos užpildyti, nes tik sugrąžinus lapelį vieta stovykloje bus užtikrinta.

Lietuvių pranciškonų kultūrinei veiklai tęsti reikalingas jaunimas.

Pranciškonai nuoširdžiai kviečia lietuvių jaunuolius tapti šv. Pranciškaus Asyžiečio sekėjais. Dvasinės veiklos dirva labai plati.

Jaunuoliai priimami klierikais ir broliais. Visiems yra teikiama proga siekti mokslo.

Norint informacijų, rašoma šiuo adresu:

Provincial Superior
 Franciscan Monastery
 Kennebunkport, Maine
 04046

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ SODYBOJE

Kennebunkport, Maine

• Jau priimamos rezervacijos į pranciškonų vasarvietę, kuri šiemet veiks nuo birželio 28. Pigios kainos, geras maistas, lietuviška aplinkuma, vėsus klimatas su Atlantu ir maudymosi baseinu sudaro labai palankias vasarąjį savybes.

• Stovyklos ir visos vasarvietės reikalais reikia rašyti: Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Telefonas: (207) 967-2011, o nuo birželio 28 d. (207) 967-2771

Ateitininkų Federacijos valdybos posėdis. Iš k. į d. Aldona Masilionytė — SAS užsienio skyriaus vedėja, dr. R. Kriaučiūnas — AF gen. sekretorius, kun. J. Kijauskas, dr. J. Pikūnas — AF vadas, kun. V. Dabušis — buvęs reikalų vedėjas. Nuotr. R. Laniauskas

Ateitininkų Federacijos posėdžio dalyviai Dainavoje. Iš k. į d. dr. A. Dabušis, kun. V. Dabušis, kun. G. Kijauskas, Skirmuntas Radvila, Juozas Polikaitis, Vaidis Valaitis, Vacys Šaulys, Aldona Masilionytė, dr. J. Pikūnas — At-ku Fed. vadas, dr. L. Bajorūnas, inž. J. Baužys, dr. R. Kriaučiūnas, dr. K. Keblys, Rimas Laniauskas, dr. V. Vygtantas. Nuotr. I. Damašytė

ŽINIOS IŠ NASHUA, N.H.

Barry Juozas Palmer yra gimęs ir augęs Nashua, N.H. Iš savo senelių, gimusių Lietuvoje, ir skaitydamas jis pažino Lietuvą ir ją pamilo. Jis dažnai rašo apie Lietuvą ir lietuvius ir didžiuojasi savo lietuviška kilme.

Barry Juozas Palmer yra dienraščio Nashua Telegraph reporteris ir fotografas, 28 metų amžiaus. Jis priklauso šv. Kazimiero lietuvių parapijai, lanko jos bažnyčią. Šios parapijos bažnyčioje jis krikštytas, čia jis priėmė pirmąją šv. komunią, čia jis susituokė 1965 vasario 13. Susituokė su Ona Nancy, kurios motina lietuvi. Abu jie augina dukterį ir sūnų, kurie taip pat krikštijami šioje šv. Kazimiero bažnyčioje.

Palmer 6 metus buvo JAV armijoje. Būdamas tarnyboje, jis baigė Armijos Informacijos mokyklą su geriausiais pažymiais Ft. Slocum, N.Y. Po to buvo paskirtas į armijos drausmės barakų švietimo skyrių New Cumberland, Pa. ir iš ten į armijos naujokų stotį Philadelphia, Pa.

1962 Barry Juozas buvo perkeltas į Koreją, kur jis tarnavo pirmojo korpuso centre administracinio priežiūrėtoju inžinierių skyriuje.

Grįžęs iš kariuomenės, stojo į savo mėgstamą žurnalisto ir fotografo darbą.

Barry Juozas Palmer didžiuojasi lietuvių ir, susitikęs kur lietuvių, visuomet su juo kalba lietuviškai. 1966 Darbininko redaktorius parašė ir patalpino straipsnį apie Nashua. Straipsnyje buvo minimas pavyzdys, ką gali padaryti "jaunas" ir "senas" lietuvis Lietuvos ir lietuvių gerovei. Tas "jaunas" lietuvis tai buvo Barry Juozas Palmer. Jis nepasikeitė. Ir šiandien sielojasi Lietuvos nepriklausomybės atgavimui ir lietuvių gerovei.

Barry Juozas yra labai malonus ir nuoširdus visiem. Šia proga sveikiname jį, linkime jam ir jo šeimai geriausios sveikatos ir ištvermės, dirbant sunkų laikraštiniuko darbą.

Prieš Velykas iš Norton, Vermont, buvo atvykę širvydai pas sūnų ir jo šeimą, gyv. Hudson, N.H. Ta proga Vytautas Širvydas neaplenkė ir Na-

Barry Juozas Palmer

shua; atvyko pas Antaną F. Kneižį ir Mitchell. Vytautas Širvydas yra JAV muitinės pareigūnas prie Kanados sienos. Jis planuoja šią vasarą išeiti į pensiją ir apsigyventi Hudson arba Nashua.

New Hampshire diecezijos labdaros komiteto susirinkimas įvyko balandžio 16, Nashua. Jame dalyvavo iš įvairių parapijų atstovai. Sv. Kazimiero lietuvių parapiją atstovavo kleb. kun. Juozas Bucevičius, M.S., Petras Tamulonis ir Antanas F. Kneižys. Labdarybės vėjus prasidės gegužės 5.

Vincas C. Kneižys su savo šeima iš Lancaster, Pa., buvo atvykę Velykų proga pas savo tėvą Antaną F. Kneižį, dėdienę ir dėdę Mitchell, gyv. Nashua. Jie buvo apsisotę pas savo brolių ir broliene Kneižius, gyv. Burlington, Mass. Grįždami į namus, planavo aplankyti seserį ir svainį, gyv. Fairfield, Conn.

Petronė Matuzienė, gyv. 97 Ash St., mirė balandžio 5. Palaidota balandžio 9 iš Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios parapijos kapinėse. Gedulo mišias aukėjo kleb. kun. Juozas Bucevičius, M. S., su asista. Iki liudėsų duktė Ursulė Mills, sūnus Pranas, abu gyvena Nashua; sesuo Barborė Tukis, g. Weymouth, Mass., du broliai — Aleksas ir Jonas Gureckiai, gyv. Brockton, Mass.; penki anūkai, trys pronaūkai ir daug giminių.

Marija Baranauskienė, gyv.

ELMHURST, PA.

Velykų dieną mirė mūsų mylima seselė Pranciška Bironaitė.

Seselė Pranciška (Anelė Bironaitė) gimė Lietuvoje 1889. Į vienuolyną įstojo 1925. Čia praleido 43 metus, bedirbdama lietuvių naudai. Jos atsidavimas Dievui ir artimui ilgai pasiliks su mumis.

Jos vienintelė sesuo, su kuria susirašinėdavo, gyvena Lietuvoje. Iš artimesnių giminių, gyvenančių Amerikoje, laidotu vėse dalyvavo Šakalių šeima iš Cambridge, Mass., velionės krikšto duktė, seselė Birkmana, klebonas kun. Petras Šakalis iš Lawrence, Mass., ir Leo Šakalis.

Kun. Petras Šakalis atnašavo mišias. Jam asistavo kun. Antanas Jurgelaitis, O.P., iš Providence universiteto, ir kunigas Jonas Bastick, iš Wana-mie, Pa. Motina Amadeus, Nu-kryžiutojo Jėzaus Seserų Kon-gregacijos viršininkė, ir graži grupė sesučių giedojo chore.

Mūsų vienuolynas ir Amerikos lietuviai nustojo brangaus asmens. Tegu prisikėlęs Kristus suteikia seselei Pranciškai amžiną atilsį!

Seselė Inkarnata
Sv. Marijos Vilos viršininkė

WORCESTER, MASS.

Siemet Marijos Nekalto Pra-sidėjimo seserų kongregacija švenčia 50 metų sukaktį. Ta proga Worcesterio Aušros Var-tų parapijos moterų rėmėjų skyrius birželio 9 kviečia visus į Aušros Vartų bažnyčią, kur 11 val. bus iškilmingos mišios ir pritaikintas pamokslas. Tuoj po pamaldų 12 val. Aušros Vartų parapijos salėje rengiami iškilmingi pietūs su įdomia programa, kurią atliks pačios seselės vienuolės.

Taigi, visi kviečiami iškilmingai atžymėti šį Putnamo se-selių jubiliejų.

Savo atsilankymu paremsit seserų kilnius darbus ir paro-dysit savo padėką. Rengėjai

69 Walnut St., mirė balandžio 17. Palaidota balandžio 20 iš Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčios parapijos kapinėse. Gedulo mišias aukėjo kleb. kun. Juozas Bucevičius, M. S. Liudėsų liko dvi dukterys — Elena Widener, gyv. Nashua, ir Veronika Devitt, gyv. Hull, Mass.; sūnus Jonas Baranauskas, gyv. Hartford, Conn.; trys seserys — Petronė Kudzmienė, Nashua, Teresė Kudzmienė, Providence, R.I., ir Ona Kudzmienė Lietuvoje, ir daug giminių. A.

Motinos prisiminimas

Gražiame gegužės mėnesyje kilni siela garbina dangiškąją Motiną Mariją. Ta pati kilni siela pasiskyrė dieną prisiminti ir pagerbti savo gimdytoją Motiną. Ta motinos diena yra labai brangi lietuviui, todėl lietuviai pranciškonai Brooklyne ruošia ypatingą šventų mišių ir maldų noveną į motinų Motiną Mariją už mūsų žemiškąsias motinas.

Melsimės už jas visą gegužės mėnesį, bet ypatingai novenos metu, kurią pradėsime gegužės mėnesio trečią dieną ir

PALIKIMAS LIETUVOJ ESANTIEM

Klausimas

Prašau pasakyti, kaip reikia sudaryti testamentą, paliekant pinigų ir kitokių turtą Lietuvoje gyvenantiems artimiesiems. Iš dabar gaunamų laiškų paaiškėjo, kad siųsti siuntinius ne visuomet geriausias būdas. Giminės man rašo, kad yra specialiai įkurtų krautuvų, kuriose galima pirkti prekes ir pasirinkti kas norima. Siuntiniuose atsiųsti daiktai ne visuomet patinka ir ne visuomet tinka dėvėti. Iš kitos pusės reikalai visuomet gali pasikeisti, tad sudarant testamentą, galima pasirinkti tokį sutvarkymą, kuris vėliau gali pasirodyti nenaudingas ir kurio, testatoriui mirus, jau nebepakeisi. Daug mano draugų ir pažįstamų man sako, kad jų sudarytieji testamentai dabartinėmis sąlygomis nebetinga ir kad juos reikia laiku nuo laiko keisti; jei taip, kas atsitiks, jei sąlygos pasikeis, žmogui jau mirus? Senbernis, Cleveland, Ohio

Atsakymas

Svarbiausia — reikia pasitarti su advokatu, kuris supranta ir žino mūsų krašto padėtį ir mūsų žmonių problemas. Tokių advokatų mažai yra; todėl tariantis su vietiniu eiliniu advokatu, reikia nūdugnai ir suprantamai jam išaiškinti kokia yra mūsų žmonių padėtis ir kodėl svarbu įsigilinti į visokius galimus eventualumus. Bendrais bruožais — reikia testamente pabrėžti, kad visokie turimi įgaliojimai iš Lietuvos nebūtų priimami dėmesin. Reikia paskirti vykdytojus ir patikėtinius, kurie tvarkytų su testamentu susijusius reikalus. Tiems patikėtiniams reikia duoti plačios diskrecijos (wide discretion) nutarimam daryti. Galima, pav., pasakyti, kad paliktas Lietuvoje gyvenantiems turtas būtų siunčiamas tam tikru nurodytu būdu: siuntiniais arba pan., bet kad, pasikeitus są-

ATSAKYMAI TEISINIAIS KLAUSIMAIS

Adv. M. ŠVEIKAUSKIENĖ sutiko šiam laikraštyje duoti paaiškinimų ir patarimų teisiniais klausimais Darbininko skaitytojams. Klausiant reikia pažymėti, ar skaito Darbininką. Klausimai siųstini jos adresu: Mrs. M. L. Šveikauskas — Attorney-at-Law, Co-operative Bank Plaza, 1864 Centre St., West Roxbury, Mass. 02132.

lygoms, patikėtinis, jei jo nuomone tai būtų geriau, gali nutarti, kaip geriau paliktą turtą panaudoti galimai didesnei giminių gerovei. Nevisuomet yra lengva surasti patikimus žmones, kurie apsiimtų tais reikalais rūpintis. Paliekant bankui, o tai, žinoma, gali būti padaroma, vėl iškyla ta pati problema: ar bankai gilinasi ir suprantą mūsų krašto žmonių specifines problemas. Negalint tokio asmens susirasti tarp artimųjų ir giminių, patartina susisiekti su artimiausiu konsulatu ir paprašyti pagalbos šiuo reikalu.

Ivairenybės

Stumbrai

Lietuvoje paskutinis stumbras buvo nušautas 1755 metais. Bet ir apskritai nedaug jų yra likę pasaulyje.

Po antrojo pasaulinio karo stumbrų buvo 93, iš kurių Lenkijoje 44, Vakarų Vokietijoje 17, Švedijoje 16, Sov. Sąjungoje 6, Anglijoje ir Olandijoje 4.

Kerčius

Bendrai gaminiams gyvuliams prižiūrėti kaimas samdydavo kerčius. Užnemunėje vadinamą skerdžiumi, apie Musninkus — dieniniu, Žemaitijoje — piemenių karaliumi, vidurio Lietuvoje — viršininku, vyresnybe, rytų Aukštaitijoje — stovu, XIX amž. dvaruose — galva, tėvu.

Kerčiaus pareiga buvo prižiūrėti gyvulius ir jam išskirti piemenis, paskirti jų gamymo dienas.

Juo būdavo pagyvenęs žmogus iš to paties ar aplinkinių kaimų, nebegalįs dirbti sunkių žemės ūkio darbų, dažniausiai iš grytelninkų tarpo.

Dažnai tas pats kerčius viename kaime išbūdavo daugelį metų.

Žemės apdirbimo įrankiai

Tradiciniai žemdirbystės įrankiai beveik ištisai buvo mediniai, pačių žemdirbių gaminami, tik pačias būtiniausias geležines dalis nukalus kaimo kalviam.

Nuo XIX a. antrosios pusės geležies imta naudoti daugiau. Fabrikinės gamybos geležinius žemdirbystės įrankius pirmąsias pradėta naudoti dvaruose, paskui ir stambesniuose ūkiuose.

Smulkesnieji ūkininkai jų pavyzdžiu ėmė gaminti panašius medinius įrankius, paskui jų dalis sutvirtindami geležim.

Gamtos įdomybės

Iš 1 hektaro miško vasaros dieną medžiai išgarina apie 40 tonų vandens.

Kai kurios bakterijos "valgo" plentus. Jos maitinasi asfaltu.

Pietų Afrikoje ganyti avis padeda ne šunės, o stručiai. Šie paukščiai yra labai greitai ir stiprūs ir patikimai saugo bandas nuo plėšrūnų.

Pirmosios automobilių lenktynės

Pirmosios istorijoje automobilių lenktynės įvyko 1894 Pariziuje.

Į startą išvažiavo 102 mašinos su visais tuo metu egzistavusiais variklių tipais (pneumatiniai, elektriniai, vidaus degimo ir net gariniai).

Tačiau finišą pasiekė tik automobiliai su vidaus degimo varikliais.

KNYGOS PAPIGINTOM KAINOM

RELIGIJA, FILOSOFIJA

Mano katekizmas, vaikučiam, spalvotas	1.00
Šv. Pranciškaus pėdomis, III ordino vadovėlis	1.00
Tikvohos varlovėlis. katekizmas paausuosiem	1.00
Lekcijos ir Evangelijos sekmadi., šventad.	2.00
Šv. Kazimieras, dr. Z. Ivinskio	2.00
Genitės mēnuo, Tėv. K. Bučnio, O. F. M.	1.50
Šv. Pilus X. kun. J. Petrėno	1.00
Šv. Pranciškaus regula ir konstitucija	1.00
Kova orlės Dieva Lietuvoje. dr. J. Savojo	1.00
Katalikai. pasaulėžiūra ir nolitika	1.00
Saulės giesmė, dr. A. Maceinos	3.00
Marijos ansireikšimas Liurde, vysk. P. Bučio	2.00
Pranašstės anie pasaulio pabaiga	1.00
Šv. Antanas Paduvietis, Nello Vien	1.00
Nenesinkime aukuru, vysk. V. Brizgio	2.00
Milžinas, didvyris, šventasis, kun. Pr. Gaidos	2.00
Prie vilties krūviaus, dr. J. Prunskio	1.00
Idealas ir Laikas, dr. J. Girmius	4.00
Išganymo Kelias, šv. Pranciškaus filioleja	3.50
Tautinis auklėjimas šeimoje, V. Čičiūno	1.00
Šv. Raštas, verstas J. Skvirecko, I tomas	10.00
Šv. Raštas, verstas J. Skvirecko, II tomas	12.00
Šv. Raštas, Nauj. Testamentas (mažo formato), J. Skvirecko	3.00
Šv. Raštas, Nauj. Testamentas (didelio formato), J. Skvirecko	5.00
Ateitininkų vadovas, kun. St. Ylos	4.00
Didžioji padėjėja, dr. A. Maceinos	2.00
Šv. Pranciškaus Asizietis, T. D. Daveau, O. F. M.	2.00
Serafiškuoju keliu, Mastymai, T. Hasenoehr	8.00
Serafiškuoju keliu, Mastymai, T. Hasenoehr (II dalis)	5.00
Gvenimo šaltiniai, apie sakramentus, kun. S. Žilio	3.00
Niekšybės paslaptis, A. Maceinos	4.00
Lietuviškas auklėjimas šeimoje, L. Dambriūno	0.50
Mokslas ir religija, dr. J. Prunskio	2.00
Šv. Jono Bosko, jo asmuo, darbai ir auklyba, 755 pusl.	5.00
Vyskupo P. Bučio atsiminimai I tom.	3.50
Marijos šventovės Amerikoje, dr. T. Narbuto	2.50
Dievas sutemoje, kun. St. Ylos, 391 pusl.	3.00
Žmogus be Dievo, dr. J. Girmiaus, kietais aplankais	5.50
Šv. Augustinas, G. Papini, dr. P. Mačiūlio vertimas	3.00
Dievo Avinėlis, dr. A. Maceinos	3.50
Negiesinkime aukuru, vysk. V. Brizgio	2.00
Dievas ir žmogus, prel. F. Bartkaus, tikėjimo tiesos	3.00
Marijos garbinimas Lietuvoje, J. Vaišnoros	5.00
Marijos sekimas pagal Tomą Kempietį	1.50

VADOVELIAI, KNYGOS JAUNIMUI

Kregždutė, A. Rimkūno, pirmoji dalis	2.75
Kregždutė, A. Rimkūno, antroji dalis	3.00
Kregždutė, A. Rimkūno, trečioji dalis	3.25
Svirplio muzikanto keliu, V. Tamulio	2.00
Keturkojis ugniesgys, D. Bindokienės	2.00
Kas gražu, vaikams piešinėliai	0.75
Gulbės karaliaus patli, liaudies pasaka	1.25
Dvylika brolių juodvarniams lakstantių, angliškai	1.00
Jaunojo galiūno keliu, kun. P. Gavėno	2.00
Lietuvos laukai, S. Jonynienės	3.50
Ten, kur Nemunas banguoja, A. Tyruolio	4.00
Gintaras, J. Plačo	4.00
Tėvų šalis, S. Jonynienės	3.50
Gintaras, J. Plačo, VIII skyriui skaitymai	4.00
Saulės vestuvės, pasakos, S. Tomarienės	2.00
Meškukas Rudnosiuksas, Vytės Nemunėlio, nauja laida	3.00
Senolės pasakos, S. Tomarienės	3.50
Keturli valdovai, S. Dziugo	2.00
Neklaužados, S. Dziugo	2.00
Didysis reizas, P. Gavėno	2.00
Ukės Wagū, P. Gavėno vertimas	2.00
Labas rytas voverė, J. Mingėlos	2.50
Žaizaras, D. Čibo pasaka mažiems	1.50
Snaigų karalaitė, J. Narūnės, pasaka	1.00
Gintaro takais, J. Narūnės, eilėraščiukai mažiems	1.50
Jaunieji daigėliai, J. Narūnės, eilėraščiukai mažiems	1.30
Tėviskės sodyba, J. Plačo, III skyriui skaitymėliai	2.00
Algis ir Alytė, spalvavimo knygtutė	0.50
Su Trispaive, mintys vaikams	0.75
Lietuvių kalbos gramatika, J.A. ir J.Z., I-ji dalis	2.00
Kaip Algukas vėjo ieškojo, N. Jankutės	2.50
Su lietuviškais viršelais susiuviniai — kiekvienas po	0.25

MENAS, MUZIKA

Art Collection, pranciškonų meno galerija	5.00
Lietuvos vaizdų albumas, V. Augustino	6.00
Mūsų šokiai, II tautinių šokių šventės repertuaras	3.00
Lietuviška muzika, Č. Sasnausko	3.00
Kalėdų balsai, mišriam chorui	1.00
Liaudies dainos, K. Banaitis	1.00
Garbė Dievui, kun. K. Senkaus, giesmynėlis su gaidomis	3.00
Lietuviškas esame mes gimę, J. Zilevičiaus, lietuvių dainynas dainavimui arba pianui, kietais viršelais	4.50
Giesmynėlio palydas, kun. K. Senkaus, didelio formato	8.00
Dainos aukštam balsui su pianu II, VI Jakubėno	3.00
Lietuvos aidai, J. Stankūno, akordijonui	2.00
Dainos Lietuvai, S. Čerlenės-Mulks, solo balsui ir panui	1.00
O tėvyne manoji ir Ramunė, S. Čerlenės, dainos po 50g	1.00
Keep Us, O God, invocation, S. Mulks	0.50

MALDAKNYGES

Didysis ramybės šaltinis, prel. P. Juro	2.00
Romos katalikų naujas mišiolas	9.00
Didžioji savaitė	1.00
Tikiu Dievą, maldynas, parengė kun. S. Yla, 700 pusl.	7.00
Šventas Dieve, maldaknygė didelėmis raidėmis, paausuota	5.00
Apsaugok Aukščiausias, kun. P. Alekso, maža knygtutė	1.00
Šventos Mišios lietuviškai, pritaikyta naujai liturgijai	1.00
Dievo vaikas, kun. J. Gutausko, vaikučiams maldaknygė	2.00
Vadovėlis, prel. K. Vasio, kryžiaus kelias, gaudūs verkimai etc.	1.00

ĮVAIRIOS

Sodybų pievelės, A. Šeštoko, pievų priežiūra	1.25
Valgių gaminimas, 565 pusl., kietais viršelais	7.50
Lietuvių kalbos vadovas, P. Skardžiaus ir kt.	4.50
Dabartinės lietuvių kalbos žodynas, J. Balčikonio	12.00
Lietuvių Moksl. Akad. Suvažiavimo Darbai V	10.00
Padangių keliai, astronomija, kun. P. Vaserio	1.50
Lietuva — Europos nugaletojas	2.00

DARBININKO ADMINISTRACIJA

IRASYK SAVO VARDĄ

LIETUVIŲ TAUTOS KANKINIŲ KOPLYČIOJE

ŠV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE

Lietuvių tautos Kankinių atminimui Aušros Vartų šv. Marijos — Gailestingumo Motinos koplyčios darbai jau pradėti. Koplyčia bus baigta 1968 metais, jeigu laiku surinksime lėšas. Visi lietuviai, ne tik suaugę, bet ir vaikai, prisidėkime savo auka prie šio mūsų Tautos Kankinių paminklo. Aukoms adresas:

LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND
2701 W. 68th Street, Chicago, Ill. 60629

Amerikoje aukos yra nurašomos nuo mokesčių (tax deductible)

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

8 dol. — M. Dumblys, B'klyn, N.Y.

Po 5 dol. — B. Macijauskas, Kearny, N.J., E. Urbelis, Rich. Hill, N.Y., J. Duoba, Norwood, Mass., S. Griganavičius, So. Boston, Mass., S. Jankauskas.

RADIJO PROGRAMOS

Lietuvos Atsiminimų Radio Valanda
NEW YORK

Šeštadieniais nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 Kil. 87.9 Mg. Fm. Direktorius Dr. Jokūbas J. Stukas, 1016 Schleifer Rd. Hillside, N.J. 07205; tel. 201-289-6878.

Laisvės Žiburys — NEW YORK —
Lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjai: Antanas Maželis VI 5-6332 ir Romas Kezys TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

BOSTON, MASS.
Vedėjas
STEP. MLNKUS
WLYN — 1360 kilocycles
ir FM 101.7 banga
Sekmdieniais nuo 1 - 1:30 val. p.p.

BOSTON, WORCESTER
BROCKTON, V.
Vedėjas P. VIŠČINIS
173 Arthur St., Brockton 18, Mass.
Tel. JU 6-7209
FM bangomis 105.7 MC
meg. iš WKOX, Framingham, Mass.
Sekmdieniais 8 - 9 val. ryte
WHIL - 1430 kil. Medford, Mass.
Sekmdieniais nuo 11 iki 12 val.

LIETUVISKŲ MELODIJŲ
RADIO VALANDA
girdima kiekv. šeštadienį 3-4 p.p.
iš Detroito stoties WJLB-AM - 1400
kilo. Pranešėjai: Patricia Bandza ir
Algis Zaprackas; vedėjas — Ralph
Valatka, 15766 Lesure, Detroit, Mich.
48227; tel. 273-2224.

HARTFORD, CONN.
Ved. ALG. DRAGONAVIČIUS
WBMI - FM 95.7
273 Victoria Rd., Hartford 14, Conn.
Tel.: 249 - 4502
Sekmdienį — nuo 12 iki 1 p.p.

PITTSBURGH, PA.
WZUM, 1590 banga
vedėjas VYT. A. YUCIUS
62 Shady St. W. Pgh., Penna. 15228
Tel. 563-2754
Sekmdieniais 12:00 iki 12:30 v. p.p.

PHILADELPHIA, PA.
WTEL, 860 kilocycles
BENDRUOMENĖS BALSAS
1203 Green St., Phila, Pa. 19123
PO 5-0632
Šeštadieniais nuo 1:30 iki 2:30 p.p.

WATERBURY, CONN.
WWCO - AM - 1240
Ved. ANT. PALIULIS
Lietuvos prisiminimai
Kultūrinė - komercinė programa
Sekmd. 9:35 iki 10:30 ryto

Parengimai New Yorke

Gegužės 4 d. 1968 m. — Pianistės Julijos Rajauskaitės koncertas, Town Hall, New York, 5 val. 30 min.

Gegužės 4 — šeštadienį, 7 v. v. pavasariniai šokiai, Knights of Columbus salėje, 616 Jamaica Avenue, Brooklyn. Rengia Moterų Vienybė.

Gegužės 4 — Pavasariniai šokiai 8:30 v.v. Lietuvių atletų klube.

Gegužės 5 — Stipendijų popietė, Maspetho parapijos salėje 4 v. popiet. Rengia Liet. Kat. Moterų Kultūros draugija.

Gegužės 18 — A. Olio 10-ties metų mirties minėjimas. Rengia L. T. Sa-gos I-sis skyrius New Yorke.

Gegužės 18 — Vyrų choro koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje, 4 v. popiet. Rengia New Yorko Vyrų choras.

Gegužės 25 — Pavasario baltus Maspetho salėje. Rengia skautams remti komitetas.

Birželio 2 — Chicago's Liet. Operos "Gražina" pastatymas koncertinėje formoje. Rengia "Laisvės Žiburio" Radijo Klubas.

Birželio 8 — Maironio mokyklos abiturientų išleistuvės: iškilmingas aktas ir vaišės. Rengia Maironio mokyklos Tėvų komitetas Maspetho parapijos salėje.

Numatomas parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir informacijos vadovui V. Radzianui, 84-16 110th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telef. HI 4-9720.

Optimisto aptarimai

1784 m. Volteris optimistą aptarė taip:

"Tai yra beprotis, kuris įsitikinęs, kad viskas teisinga, kai iš tiesų viskas yra klaidinga".

1858 m. Artemus Ward:

"Optimistas yra tas, kuriam vis tiek, kas kur beatsitiktų, jei tik ne jam, o kam nors kitam atsitinka".

1900 m. Finley Peter Dunne:

"Optimistas yra aštuoniasdešimt penkerių metų vyras, kuris veda ir ieško namų apsigyventi arčiau mokyklos".

kas, Woodhaven, N.Y., A. Mickevičius, B'klyn, N.Y., A. Davidson, Phila, Pa.

Po 3 dol. — M. Raudelūnas, Brighton, Mass., V. Brazauskas, Norwood, Mass., A. Barulis, Brockton, Mass., K. Bačanskas, O. Vaičiūnas, Dorchester, Mass., A. Oberaitis, Wilkes Barre, Pa., J. Zadeikis, A. Jankauskaitė, Cgo, Ill., A. Dailidis, W. Hartford, Conn., P. Vileišis, Waterbury, Conn., S. Latviūnas, W. tertown, Conn., S. Norbut, Lewiston, Me., T. Gaizauskas, Valencija, Venezuela, P. Galauski, Garwood, N.J., K. Baltramiejūnas, Jersey City, N.J., V. Grajauskas, Cliffside, N.J., K. Nuganis, Kearny, N.J., T. Kasauskas, Surevičius, Linden, N. J., A. Jurgėla, N. Kulikauskas, V. Aviža, A. Mickevičius, J. Krunikys, S. Valkavičius, U. Sarkus, S. Slikas, B'klyn, N.Y., A. Ramanauskas, J. Sirgėdas, Rich. Hill, N.Y., V. Dreseris, Ozone Pk., N.Y., A. Gasiūnas, Massapequa, Pk., N.Y., V. Ūselis, Flushing, N.Y.

Po 2 dol. — F. Plaktonis, S. Willworth, B'klyn, N.Y., S. Santvaras, So. Boston, Mass., R. Bartkus, Brockton, Mass., J. Saikūnas, Dorchester, Mass., S. Bučmys, Dayton, Ohio, J. Rutkauskas, Merrick, N.Y., O. Grigaravičienė, Toronto, Can., B. Jaras, Kenosha, Wisc., A. Bocis, Langhorne, Pa., C. Slažas, Cleveland, Ohio, V. Butrim, Le Roy, N. Y.

Po 1 dol. — M. Bernat, E. Hartford, Conn., P. Furmovavičius, E. Hartford, Conn., J. Yoursys, J. Draugelis, N. Matušaitis, R. Petrikas, B. Draugelis, S. Jakštaitis, A. Kačanauskas, F. Alinskas, B'klyn, N.Y., A. Koncė, R. Klybas, J. Gaizutis, Dr. A. Škėrys, P. Vasiljauskas, S. Kreivėnas, Woodhaven, N.Y., E. Leleiva, Rich. Hill, N. Y., M. Tamašauskas, Maspeth, N. Y., A. Nadzeika, Glen Oaks, N.Y., A. Skučas, Plnflld, N.J., V. Čižiūnas, Paterson, N.J., J. Strimaitis, Eliz. N.J., I. Matulis, Newark, N.J., V. Kvietkauskas, Linden, N.J., J. Gerutis, Amsterdam, N.Y., Prel. I. Valančiūnas, Newtown, Pa., J. Lukošius, A. Belskis, Phila, Pa., E. Dapšys, Omaha, Neb., A. Masidlauskas, Tacoma, Wash., R. Bu-reika, L. A. Calif., T. Eidukas, A. Giniotis, Cgo, Ill., V. Navickienė, E. Cgo., Ill., J. Niaura, Waterbury, Conn., R. Dalangauskas, New Britain, Conn., M. Rukus, Wapping, Conn., V. Binknaitis, E. Haven, Conn., S. Baltauskas, W. Hartford, Connecticut, S. Radikas, E. Hartford, Conn., I. Simanauskas, L. Vitėnas, Hartford, Conn., J. Bui-bas, Glastonbury, Conn., J. Sabaliauskas, Worcester, Mass., R. Bielkevičius, A. Babulas, Brockton, Mass., A. Gedraitis, Cambridge, Mass., M. Simanovich, Stoughton, Mass., A. Nakutis, Gardner, Mass., P. Kudirka, B. Kovas, A. Čekienė, Norwood, Mass., M. Mingaudienė, K. Tamošaitis, So. Boston, Mass., J. Tricys, Cgo., Ill.

Visiems, prie kalendoriaus išleidų padengimo prisidėjusiems, nuosirdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsilėpusių.

Dėkinga DARBININKO Administracija

Marie's of Manhasset The House of Brides—the ultimate in complete ensembles for brides, bridesmaids, mothers formal, cocktail dresses beautiful original creations at reasonable prices. 1581 Northern Blvd. Manhasset L.I. Call NYC area 212 FL 7-9684 ask for Miss Marie.

OPERATORS EXP ON SINGLE NEEDLE MACHINE on womens coats section work also exp button sewer steady work — work near home F & J 1723 8th Ave Bklyn Call SO 8-3305

ONE WAY MOVING INC Lic and Bonded Movers Local Bronx, Manhattan, Brooklyn 993 Freeman Street Bronx Call 887-1221 — Mr. H. Alers P. S. C. No 1087

DRESSMAKING & ALTERATION All work done at reasonable prices Call 297-6838 Miss Berry 104-11 169th Street Jamaica

ALDRIDGE CONTRACTORS Alterations — Fire Jobs Plastering Tile Brick and Block laying Carpentry all work guaranteed 1488 Sterling Place Brooklyn Call 772-5827

"If you reahy want your car to go — see MARIO" Mario's Auto Inspection Service M. De Santis, Prop. Auto repairs. Skilled mechanics — Shell Bay Rd., Mayville (Opp. Exit of State Inspection Station) Phone: 465-5607 — Cape May Court House

HIGH SPEED PRINTING SERVICE 10,000 1 color 1 side \$26.00. Call for estimates on flyers, booklets & 4-color process printing — 855-7296 257 Pacific St., Brooklyn N.Y. 11201

Business Opportunity — COCKTAIL LOUNGE — 1st CLASS RESTAURANT Dining area seats 100 people, banquet hall seats 230. Continental decor. Excellent business. Cocktail lounge \$3,000 weekly; Dining room \$2,000 weekly, many advanced bookings for 1968. Established 22 years. Conn. Tel. (203) 233-6217 (Hugo)

EXP OPERATORS ON SKIRTS Steady work nice working conditions Section and Complete EMMY SPORTSWEAR 124 East Broadway N.Y.C. Call WO 4-5848

MEN NEED EXTRA MONEY? WORK NIGHTS FULL TIME / PART TIME Start 6 PM - work 4-8 hours PORTERS & WAXERS All Boroughs

TOP SALARY and BENEFITS Immediate, steady work Moonlighters O.K. Apply Tuesday and Thursday All day until 7 PM With 2 letters of reference 20 East 27th Street, NYC

WOMEN NEED EXTRA MONEY? WORK NIGHTS FULL TIME / PART TIME Start 6 PM - work 4-8 hours as CLEANING LADIES For major national company

TOP SALARY and BENEFITS All Boroughs Immediate, steady work Apply Tuesdays and Thursdays All day until 7 PM With 2 letters of reference 20 East 27th Street, NYC (IRT - Lexington & 28 St. stop)

(212) 326-2356 Paminklai amžiams Ettore Galeno, Inc. Vietoje gaminami, čia pasirenkami ir pastatomi bet kur. Pagrindinė įstaiga: prie St. Johns kapinių, 7954 Metropolitan Ave., Middle Village, L.I., N.Y., prie St. Charles kapinių: 1232 N. Wellwood Ave., Pine Lawn (via W. Babylon P.O.), L.I., N.Y.

Nurses Aides, also aides for New-born baby care — live in Nurses Aides also sleep in and sleep out domestic day workers and cleaning women. All fringe benefits call only Tuesday through Thursday — 716-288-3742

Sunnybrook fun, relaxation for the entire family. New large swimming pool. Boating, fishing at your door. Evening entertainment, German-American meals. All churches nearby. \$53 & up wkly. during July and August. Special Spring - Fall rates. Booklet. E. Bitter, RD 1, Catskill, N.Y. — Phone 518-943-3131

OPERATORS EXP on Singer and Merrow machine for Sports Wear section or complete. Steady work nice working conditions BOBBIE MFG. CO. 441 Chapel St., New Haven, Conn. Call 202-562-5118

ONE WAY MOVING INC Lic and Bonded Movers Local Bronx, Manhattan, Brooklyn 993 Freeman Street Bronx Call 887-1221 — Mr. H. Alers P. S. C. No 1087

DRESSMAKING & ALTERATION All work done at reasonable prices Call 297-6838 Miss Berry 104-11 169th Street Jamaica

ALDRIDGE CONTRACTORS Alterations — Fire Jobs Plastering Tile Brick and Block laying Carpentry all work guaranteed 1488 Sterling Place Brooklyn Call 772-5827

"If you reahy want your car to go — see MARIO" Mario's Auto Inspection Service M. De Santis, Prop. Auto repairs. Skilled mechanics — Shell Bay Rd., Mayville (Opp. Exit of State Inspection Station) Phone: 465-5607 — Cape May Court House

HIGH SPEED PRINTING SERVICE 10,000 1 color 1 side \$26.00. Call for estimates on flyers, booklets & 4-color process printing — 855-7296 257 Pacific St., Brooklyn N.Y. 11201

Business Opportunity — COCKTAIL LOUNGE — 1st CLASS RESTAURANT Dining area seats 100 people, banquet hall seats 230. Continental decor. Excellent business. Cocktail lounge \$3,000 weekly; Dining room \$2,000 weekly, many advanced bookings for 1968. Established 22 years. Conn. Tel. (203) 233-6217 (Hugo)

EXP OPERATORS ON SKIRTS Steady work nice working conditions Section and Complete EMMY SPORTSWEAR 124 East Broadway N.Y.C. Call WO 4-5848

MEN NEED EXTRA MONEY? WORK NIGHTS FULL TIME / PART TIME Start 6 PM - work 4-8 hours PORTERS & WAXERS All Boroughs

TOP SALARY and BENEFITS Immediate, steady work Moonlighters O.K. Apply Tuesday and Thursday All day until 7 PM With 2 letters of reference 20 East 27th Street, NYC

WOMEN NEED EXTRA MONEY? WORK NIGHTS FULL TIME / PART TIME Start 6 PM - work 4-8 hours as CLEANING LADIES For major national company

TOP SALARY and BENEFITS All Boroughs Immediate, steady work Apply Tuesdays and Thursdays All day until 7 PM With 2 letters of reference 20 East 27th Street, NYC (IRT - Lexington & 28 St. stop)

(212) 326-2356 Paminklai amžiams Ettore Galeno, Inc. Vietoje gaminami, čia pasirenkami ir pastatomi bet kur. Pagrindinė įstaiga: prie St. Johns kapinių, 7954 Metropolitan Ave., Middle Village, L.I., N.Y., prie St. Charles kapinių: 1232 N. Wellwood Ave., Pine Lawn (via W. Babylon P.O.), L.I., N.Y.

GEGUŽES MENUO

Marijos gražusis menuo, pasi-puošęs pavasario gėlemis, pa-puoš jūsų dvasią gaiviais min-ties žiedais, jeigu kasdien pa-skaitysite po skyrelį iš T. Kornelliaus Bučmio, O.F.M.

"GEGUŽES MENUO"

Knygelė kainuoja tik 1 dol. — DARBININKO administracija mielai prisiūs, jei tik parašysite užsakymą adresu: 910 Wil-loughby Ave., Brooklyn N. Y. 11221.

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLENMORE 2.9223

DEXTER PARK PHARMACY Wm. Anastasi, E.S. 77-01 JAMAICA AVENUE (Cor. 77th Street) Woodhaven, N.Y. 11421 WE DELIVER Michigan 2-4130

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts

"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD

President

Šio banko direktorių taryboje yra Lietuvos garbės konsulas adv. A. O. Shallna ir adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikalbėti ir lietuviškai. • Turtas (Assets) virš \$132,000,000

Current dividend 5% on all accounts.

Dabar moka 5% už visų rūšių taupomus pinigus.

SEKMDIENIAIS ATIDARYTA 12-6 • (212) 244-1346 •

Sander Furs, Inc. GERIAUSI KAILIAI ŽAVETINAI PUOSNŪS S.ROSS 305 SEVENTH AVE. (Cor. 27th St.), NEW YORK, N.Y. 10001

Alfa Jeweler A. ŪSELIS Garantuotas laikrodžių taisymas Aukso, platinos žiedai su deimantais • Viso pasaulio įvairūs laikrodžiai • Puikūs importuoti indai • Įvairūs papuošalai moterim.

Charm Beauty Shoppe REGINA ŪSELIENE — Tel. 497-8865 Pusmetinis sušukavimas. Kirpimas. Stilizavimas. Plaukų dažymas 267 St. Nicholas Ave., Ridgewood, N.Y.

FAITH Universal šermininėje laidotuvių yra tikėjimo paliudijimas.

"Praying Hands" by Albrecht Dürer

universal FUNERAL CHAPEL, INC. 52nd Street at Lexington Avenue Ray Kerbelis, Dir. PL 3-5300

Negyvenkite nematydami, kas darosi lietuviškame pasaulyje!

LIETUVIŲ DIENOS

4364 Sunset Boulevard Hollywood, Calif. 90029 Telefonas: 664-2910

PRENUMERATOS KAINA: metams — \$8.00 Atskiro nr. kaina 80¢

supažindina skaitytoją su visų lietuvių organizacijų veikla, visų Lietuvos laisvinimo veiksmų darbais ir žygiais, lietuvių kultūrininkais, veikėjais, menininkais, senosios ir naujosios imigracijos žymiais asmenimis ir kt.

Aplankykite šią vietą

Vėlesniuose Darbininko numeriuose Jūs pastebėjote Lorelei skelbimą. Jis kai ką reiškia. Lorelei Jūs galite vadinti nak-tiniu klubu ar šiaip vieta, ku-rioje maloniai praleidžiate lai-ką. Tai vieta, kur su draugais džiaugiatės gerais valgiais, gė-rimais, net ir šampanu. Aplankykite kartą Lorelei, 231 E. 86 St. N.Y.C. (Yorkvilio centre). Jūs sužinosite, kad New Yorke liko kampelis, kuris primena Europą. O vėliau Jūs norėsite ten užėti ir praleisti laiką su savo draugais.

Daugelis mūsų skaitytojų jau seniai žino Lorelei. Paskutiniu laiku jos programos pasidarė ypač patrauklios. Numatomi ir tautybių šokių konkursai, vado-vaujant Georg-Conneli treju-kei. Galite būti tikri, kad, lan-kydami Lorelei, Jūs būsite pa-tenkinti. Užėikite į šią vietą, čia rasite daug džiaugsmo.

M.B.

Pražydo magnolijos

Nuotr. V. Maželio

SPORTAS

SALFASS-GOS SPORTINIŲ VARŽYBŲ KALENDORIUS

Remiantis visuotinio SALFASS-gos suvažiavimo nutari-mais ir vėliau padarytais susi-tarimais, skelbiame 1968 m. SALFASS-gos sportinių varžy-bų kalendorių. Kalendorius api-ma įvairių sporto šakų meti-nes SALFASS-gos ir Pabaltie-čių Sporto Federacijos pirmeny-bes ir kitas platesnės apimties varžybas.

1968 S.A. pabaltiečių krepšio, tinklinio ir stalo teniso pirmenybės įvyks gegužės 18-19 Clevelande, Ohio. Vykdo — SALFASS-gos centro valdyba talkinant Clevelando LSK Žai-bui.

Tradicinės metinės vyrų ir moterų lengvosios atletikos ir vyrų futbolo varžybos tarp S.A. lietuvių ir ukrainiečių rinkti-nių įvyks birželio 22-23 Toron-te. Vykdo ukrainiečiai.

1968 S.A. Pabaltiečių futbo-lo, plaukymo, šaudymo ir vy-rų bei moterų lengvosios atle-tikos pirmenybės numatomos liepos 27-28 Toronte. Vykdo es-tai. Ši data dar nėra galutinai nustatyta.

Pasaulio Lietuvių Seimo, į-vykstančio rugpjūčio 31 — rug-sėjo 2 New Yorke, proga yra numatomos platesnės apimties sportinės varžybos. 1968 S. A. lietuvių futbolo ir lauko te-niso pirmenybės yra planuoja-mos įvykdyti šių varžybų rė-muose.

1968 S.A. lietuvių vyrų ir mo-terų lengvosios atletikos pime-nybės ir visų klasių plaukymo pirmenybės yra numatomos at-likti pabaltiečių pirmenybių rė-muose, atskirų varžybų nevyk-dant.

1968 S.A. pabaltiečių ir kar-tu lietuvių prieauglio klasių lengvosios atletikos pirmeny-bės numatomos rugsėjo 7 Cle-velande ar Toronte. Data ir vieta dar nėra galutinai nusta-tyta.

Dar yra numatoma vykdyti 1968 S.A. lietuvių stalo teniso, golfo, šaudymo ir šachmatų pirmenybes. Šių varžybų datos ir vietos dar nėra paaiškėję.

Iki šiol jau yra įvykdyta sta-lo teniso 'Dešimtuko turnyras' 1967 lapkričio 18-19 Chicagoje ir 1968 S.A. pabaltiečių ir lie-tuvių slidinėjimo pirmenybės vasario 17 Horse Show Valley, Ont.

Tiek lietuvių, tiek ir pabaltie-čių šių metų pirmenybės bus vykdomos 50 metų jubiliejaus ženkle. Šalia to, šiais metais su-kanka 30 metų nuo pirmosios lietuvių tautinės olimpiados, į-vykusios 1938 Kaune. Šia pro-ga šių metų varžybos bus vyk-domos su ypatingu iškilmingu-mu. Tiek lietuvių, tiek ir pa-baltiečių varžybose laimėtojam bus duodami specialūs meda-liai. Klubai ir pavieniai sporti-ninkai kviečiami ypatingai ak-tyviai šiu metų sportinėje veik-loje dalyvauti.

METINĖ SALFASS-gos NARIŲ REGISTRACIJA

Metinė SALFASS-gos klubų registracija atliekama per at-tinkamas sporto apygardas. In-dividualinė SALFASS-gos narių retistracija vykdoma per spo-rto klubus. Klubam nepriklausą nariai registruojasi atitinka-mose sporto apygardose ar tie-siogiai centro valdyboje.

Suvažiavimo nutarimu yra naujai įsteigta SALFASS-gos na-rių-rėmėjų kategorija. Į šių na-rių tarpą kviečiami visi spo-rto veteranai ir bičiuliai, ku-riem rūpi lietuviško sporto ug-dymas ir rėmimas. Narių-rėm-ėjų sąrašai yra skelbiami. Na-rius-rėmėjus verbuoja sporto klubai bei administraciniai or-ganai. Nario rėmėjo mokestis yra 10 dol. metam, į kurį yra įskaityta ir "Sporto" žurnalo prnenumerata.

NAUJI SALFASS-GOS CENTRO VALDYBOS NARIAI

SALFASS-gos centro valdy-bos nutarimu balandžio 13 nau-jais nariais į centro valdybą kooptuoti šie asmenys: Vik-to-ras Memėnas iš Detroito, De-troitto LSK Kovo narys; Jaunu-tis P. Nasvytis iš Clevelando, Clevelando LSK Žaibo narys; ir Zigmas Žiupsnys iš Chicago, Chicago LSK Neries narys. Tuo būdu C. V-bos sastatas pa-didėjo iki 9 narių. Netolimoje ateityje C. V-bos sastata numa-toma dar padidinti.

SALFASS-gos Centro v-ba

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuve GL 2-6916
Administracija GL 2-2923
Redakcija GL 5-7281

Darbininko skaitytojai prašomi neuždelsti prenumeratos mokesčio už 1968 metus. Yra skaitytojų, kurie dar neprisiuntė už 1967 metus. Visi skaitytojai kviečiami laiku atsilyginti prenumeratą, kad administracija nereikėtų keletą kartų raginti. Laiku atsilyginti, sutarpsite laiką ir bereikalingas išlaidas. Metinė Darbininko prenumerata 7 dol. Ta pačia proga laukiama iš skaitytojų naujų prenumeratorių tautos. Pirmiem metams naujas skaitytojas metinę prenumeratą gaus na papigintai — už 5 dol. Visų skaitytojų prašoma siunčiant prenumeratą nesiųsti grynais pinigais, bet čekiais ar perlaidomis, nes paskutiniu laiku daug laiškų su pinigais yra žuvę ir administracijos nepasiekė. Visais reikalais rašyti: Darbininkas, 910 Willoughby Avenue, Brooklyn, N.Y. 11221.

LB Great Necko apylinkė per Henriką Miklą paaukėjo Maironio šeštadieninei mokyklai 50 dol. Tai ne pirmą Great Necko lietuvių dosni auką ir prasmingas gestas lietuvių išlaikyti.

Maironio mokykloje motinų pagerimas bus gegužės 4, šeštadienį, 12 val. Apiešimo parapijos didžiojo salė. Šventei praturtinti pakviesta rašytoja poetė Kotryna Grigaitytė.

Operetės choras gegužės 4 važiuoja į Baltimorę koncertuoti, o gegužės 11 į Philadelphia. Važiuojama autobusu. Kartu gali keliauti ir kiti, kurie iš anksto užsiregistruos. Į Baltimorę ten ir atgal — 8 dol., į Philadelphia — 5 dol. Užsiregistruoti galima pas choro pirmininkę Olgą Dailydaitę, tel. VI 6-1813; arba pas reikalų vedėją Liuciją Gudeliene, tel. 733-7639; arba pas Birutę Labutienę, tel. VI 7-5550. Į Baltimorę autobusus išvažiuoja gegužės 4 d. 12 val. nuo Bruco svetainės, 86-16 Jamaica Ave., Woodhavene.

REDAKCIJOJE LANKĖSI
Praeitą savaitę, būdamas New York'e, aplankė vienuolyną ir Darbininko redakciją kunigas G. Volkovičius, Brocktono lietuvių parapijos vikaras, anksčiau vikaravęs lietuvių parapijoje Dorchester.

L. K. Moterų 29 kuopa gegužės 5, sekmadienį, 11 val. Apiešimo parapijos bažnyčioje organizuotai dalyvaus mišiose, kurios bus aukojamos už lietuves motinas, ypač už mirusias ir kenčiančias pavergetoje Lietuvoje. Po mišių 12 val. parapijos salėje susirinkimas bei gyvų ir mirusių motinų pagerimas. Po to vaišės namuose gamintais valgiais. Laukiamos ne tik narės, bet taip pat viešnios ir svečiai.

Dail. V. K. Jonynas Maironio šeštadieninei mokyklai paremti paaukėjo vertingą paveikslą "Vasara parke". Paveikslą bus galima laimėti loterijoje birželio 8 mokslo metų užbaigtųjų proga. Maironio mokykla širdingai dėkinga.

Lietuviškas kryžius buvusios New Yorko pasaulinės parodos aikštėje pereitą savaitę vandalių vėl buvo apdraskytas. Gegužės 27 buvo sušauktas skubus komiteto posėdis remonto ir apsaugos klausimui aptarti. Bus organizuojama savanorių grupė, kuri budėtų prie kryžiaus. Apie įvairius vandalizmo veiksmus parodos aikštėje rašė Long Island Press balandžio 28.

Maironio mokyklos tėvų komitetas prašo mokinių tėvus gražinti balsavimo vokus iki ateinančio šeštadienio. Kiekvienos šeimos pareiga balsuoti!

New Yorko Lietuvių vyrų choro koncertas įvyksta gegužės 18 d. 7 val. vak. Franklin K. Lane aukšt. mokyklos salėje, Woodhavene. Tai bus pirmas choro koncertas, vadovaujant muz. V. Stroliai.

Maspetho žinios
Maspetho lietuvių parapijai 60 metų
Balandžio 20 Viešpaties Atsimainymo parapija atšventė 60 metų sukaktį nuo parapijos įkūrimo. Šia proga parapijos salėje buvo vakarienė, laimėjimų traukimas, šokiai. Parapijos ilgametis klebonas prel. J. Balkūnas pasakė trumpą kalbą, prisiminęs parapijos istoriją ir išreikšdamas padėką visiems parapičiams už dosnias aukas parapijai, įdėtą darbą ir parodytą pasišventimą. Taip pat pareiškė padėką šios sukakties rengėjams. Vakarienėje dalyvavo per 300 žmonių. Vakarienės pelnas skiriamas parapijos salės atnaujinimui.

Ilgiausias klebonu čia buvo prel. J. Balkūnas, — per 30 metų, o vikaru kun. Pijus Lekešis. Prelato gabumo ir energijos dėka pastatyta nauja klebonija, laikina bažnyčia, kuri dabar paversta sale, paskui pastatyta nauja lietuviško stiliaus bažnyčia, atnaujinta seselių namai.

Antanina Kivitiene, veikli parapijos narė, mirė balandžio 15 po ilgos ir sunkios ligos. Ji priklausė beveik visom parapijos organizacijom ir visose nuosirdžiai dirbo. Palaidoto balandžio 19 iš V. Atsimainymo parapijos bažnyčios koncertu brojuojant trejas mišias. Laidotuvėse dalyvavo daug giminių ir pažįstamų. Palaidota šv. Jono kapinėse. Nuliūdime liko vyras, trys dukros, vienas sūnus, 14 anūkių ir 4 proanūkai.

Išvyka autobusu į Pušnamą rengiama gegužės 19. Tai diena bus šventinami arkivyskupo Matulaičio senelių poilsio namai. Autobusu kelioms ten ir atgal su užkandžiais — 8 dol. Autobusas išvyksta nuo Maspetho bažnyčios 7 v. ryto ir grįžta apie 10 val. v.

J. Matulaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė pašoks kelis šokius, tarp jų lietuvišką kadrilių, stipendijų popietėje gegužės 5 Maspetho lietuvių parap. salėje, 4 val. p.p. Rašytojas Paulius Jurkus tars pagrindinį žodį. Kviečiame mūsų visuomenę atsilankyti ir tuo paremti mūsų jaunimą — vieniems studijuoti lituanistiką Fordhamo universitete šią vasarą; kitiems kelioms į šokių šventę Chicagoje. Gimnazijų abiturientai ir kolegijų studentai, kurie nori gauti stipendiją ir dalyvauti varžybose, prašomi registruotis pas mokytoją J. Kregždienę: 846-0510.

Chicago lietuvių opera, kuri birželio 2 pasirodys New York'e, yra sulaukusi daug palankaus dėmesio iš didžiosios amerikiečių spaudos, jų tarpe New York Daily News (turis didžiausią JAV-se tiražą), Chicago American, Chicago Daily News ir Chicago Tribune. Chicago Daily News kovo 25 laidoje, įvertindamas Chicago lietuvių operos "Fidelio" pastatymą, išreiškė, kad jos lygiui galėtų pavydėti bet kuri aukštos klasės opera. Didžiausią tokio atsiėmimo nuopelną laikraštis priskyre Stasiui Barui, kuris taip pat birželio 2 pasirodys New York'e.

Am. Liet. Tautininkų klubo, esančio 449 Grand St. Brooklyn'e, susirinkimas bus gegužės 4 d. 7 v.v. Tai bus paskutinis susirinkimas šį pavasarį. Kitas susirinkimas bus tik rudenį.

Pirmoji šių metų ekskursija organizuojama pas TT. Pranciškonus į Kennebunkport, Maine, birželio 7-9. Ekskursijoje gali dalyvauti iš New Yorko, Elizabeth, Newark, Linden, ir Kearny, N.J. bei iš New Haven, Conn. Susibūrus keletojų asmenų, autobusas sustos birželio 7 d. 1 val. pp. prie lietuvių bažnyčios: Elizabeth ir Kearny, N.J. Brooklyn'e prie pranciškonų vienuolyno, 680 Bushwick Ave. apie 3 val. p.p. Kelionė, nakvynės viešbuty ir 4 kartus valgis — asmeniui 38 dol. Galima iš anksto rezervuoti kambarius su privačia vonia ir kitais patogumais. Bus aplankomi šventovės, nauja koplyčia, dalyvaujama šv. Antano gimnazijos mokslo metų pabaigos programoje — išleistuvėse. Susidarius didesniai skaičiui, vykstant su dviem patogiais moderniais autobusais. Grįžtama birželio 9 vakara. Rezervacijom kreiptis pas T. Petrą Baniūną, 680 Bushwick Ave. Brooklyn, N.Y. 11221. Telef. (212) GL 2-2923.

Studentų kursai Catskill kalnuose

Balandžio 20, 21 Catskill kalnuose, latvių veteranų patalpose ROTA, įvyko Studentų Ateitininkų Sąjungos rytinio pakraščio kursai. Studentai iš Chicago, Brocktono, Providence, New Jersey ir New Yorko praleido prasmingą ir kartu linksmą savaitę gražioje New Yorko kalnų gamtoje.

Kursų tema buvo "Savęs ieškojimas". Temą išvystyti padėjo svečiai paskaitininkai: dr. A. Kriaučiūnas iš Chicago ir dr. A. Sužiedėlis iš Washingtono.

Dr. A. Kriaučiūnas kalbėjo "Tautiškas kaip žmogaus dimensija". Kartu prelegentas

Jei nuobodžiaujate, tai žiūrėkite spalvotos televizijos arba klausykite stereo muzikos. Katalogų reikalaukite: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Parduodama vaistų laboratorija ir ofisas. Plačiai žinomi vaistai bei motis nuo reumatizmo. Labai pelninga įmonė. Rašyti: P. Deken, North Sta., P. O. Box 9112, Newark, N. J. 07104.

Pianistė Julija Rajauskaitė-Šušienė, kurios koncertas Town Hall salėje Manhattane bus gegužės 4 d. 5:30 popiet. Programoje Franz Liszto kūriniai

OPERETĖS CHORO KONCERTAS

Operetės choras New York'e yra bene seniausias. Kitais metais minės 50 metų sukaktį. Kadise buvo mišrus choras, dabar — tik moterys. Jų nemažiau triūsų ir išsilauko choras. Jų didelė pastangos surengtas ir šių metų tradicinis koncertas, sutraukęs labai daug publikos.

Koncertas buvo balandžio 27 d. 7 v. Kolumbo vyčių salėje Woodhavene. Salė graži ir patogiai, visiem lengvai pasiekiamą, bet, deja, netinkama tokios rūšies koncertams. Tinka ji šiaip vaišėm, parodom, paskaitom. Salė neturi scenos nei jokio paaukštėjimo ir — svarbiausia — akustika bloga.

Koncerto branduolį sudarė pats choras, kuris pirmoje dalyje dainavo pasipuošęs tauti-

niais drabužiais, antroje — su vakarinėmis suknelėmis.

Pirmoje dalyje choras padainavo: B. Budriūno — Išėjo mergelė į žalią girėlę, A. Pocius — Auk močiute, drobeles, B. Dvariono-M. Cibo — Žvaigždutė, B. Budriūno — Rugiagėlės.

Antroje dalyje: C. Saint-Saens — Pavasari skinan žiedus (Samsonas ir Dalila), J. Gaidelio Už jūrų už kalnų (op. Dana), V. Telksnio — Gegužės valsas, A. Vanagačio-V. Jakubėno — Rods parpuliava.

Pabaigai drauge su solistu padainavo E. Balsio "Dainą apie tiltą", kuri bene geriausiai nuskaubė. Dirigavo Mykolas Cibas, akomponavo Aldona Kepalaitė. Vadovas M. Cibas chorą rūpestingai koncertui parengė, išlygino ir sudrausmino balsus, išryškino dainos muzikinę prasmę. Geriau skambėjo lengvesnės greito tempo dainos.

Solistas Benediktas Povilavičius iš Bostono padaręs labai gražią pažangą, labiau apvaldęs ir išlavinęs savo balsą, pagilinęs interpretaciją. Jis padainavo: M. Petrausko — Tykiai Nemunėlis teka, S. Čerienės — Lietuvos laukai, V. Jakubėno — Nejaugi vėl, o Dieve; antroje dalyje, R. Korsakoff — Vergų svečio daina (iš op. Satko), V. Klova — Margio daina (iš op. Pilenai), G. Verdi — Siela privino sopulio (arija iš op. Simon Boccanegra), G. Rossini — Arija Calunnia (iš Sevilijos kirpėjo).

Solistui akomponavo Aldona Kepalaitė.

Aktorius Vitalis Zukauskas vadovavo programai, įpindamas juokų, paskaitydams humoristinių eilių. Geriausia buvo "Traviatos" operos interpretacija.

Pasibaigus programai, buvo šokiai ir vaišės, įvairūs laimėjimai. Vakaras praėjo tikrai linksmoje nuotaikoje, nors tokie gausiai publikai vietos buvo mažoka.

Choras pakviestas gastrolėm. Šį savaitgalį važiuoja į Baltimorę, o kitą savaitę — į Philadelphia. (p.)

BOSTONO ŽINIOS

Putname gegužės 19 šventinami Matulaičio poilsio namai, kurie buvo planuojami ir statomi net 7 metus. Vienuolyno koplyčioje mišios bus 11:30 v. Mišias aukos ir pamokslą pasakys vysk. V. Brizgys. Matulaičio namų šventinimas — 2 v., šventins vysk. Vincent Hines. Taip pat dalyvaus Connecticut gubernatorius John Dempsey ir kiti aukšti pareigūnai. Vaisės — 3:30. Po to bus galima apžiūrėti namus. Iš Bostono organizuojamas autobusas. Registruotis pas V. Kulbokienę ir O. Ulevičienę.

Laisvės varpo koncertas bus gegužės 18 Liet. piliečių draugijos salėje. Programą atliks Montrelio Aušros vartų choras, kuriame dainuoja 40 asmenų.

Mokytoja Giedrė Karosaitė gegužės 25 išteka už dr. Algirdo Budreckio iš New Yorko.

Jaunamečių vyčių Naujosios Anglijos apskrities suvažiavimas įvyko balandžio 21 d. šv. Petro parapijos salėje po bažnyčia. Paskaitą skaitė Edvardas Zaletskas, Bostono mokytojų kolegijos mokytojas. Taip pat buvo parodytas filmas apie Lietuvos žymesnes vietas ir statybas.

Lietuvos vyčiai sendraugiai Bostone įkurti prieš metus. Balandžio 20 jie surošė vienų metų sukakties minėjimą Milton Hill restorane. Minėjimo metu kalbėjo kun. Al. Kontautas, ilgametis Vyčių veikėjas.

Minėjimo ir vaišių tikslas — sutelkti lėšų stipendijom besimokančiam jaunimui. Pereitais metais Vyčiai buvo suteikę dvi stipendijas, todėl norima šią gražią tradiciją išlaikyti ir toliau.

Inž. Vilimantas Vaitkevičius, kuris dirba prie Amerikos kariuomenės Ramiojo vandenyno salose, Velykoms parvyko su savo šeima pas motiną ir uošvius, kurie gyvena Bostone.

Jėzaus Nukryžiuotojo seselių vienuolyno, Brockton, Mass., gegužės 5 įvyks 23-sis Seselių Rėmėjų seimelis. Šio seimelio proga visų lietuviškų kolonijų rėmėjai įteikia seselėm savo nario mokesčių, aukas ir per parengimus surinktus pinigus. Bostono seselių rėmėjų pirmininkė Nelie Gabrol renka nario mokesčius iš rėmėjam priklausančių asmenų.

Padėka

Dėl mūsų mylimo vyro, tėvo ir brolio dr. Vinco Kanaukos mirties iš savo giminių, bičiulių ir pažįstamų susilaukėm daug visokių pasipalbos ir šiltos užuojautos mūsų skausmui palengvinti liūdesio dienos.

Nuosirdžiai dėkojame visiems mus užjautusiems per spaudą, laiškais bei žodžiu, tarp jų J. Kajeckui, Lietuvos atstovui Washington'e; A. Simučui, Lietuvos generaliniam konsuliui New York'e, dr. Brazaičiui, Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininkui, pasakiusiems gražius atsisveikinimo žodžius prie velionies karsto; visiems velionies vardu aukojusiems įvairiems lietuvių fondams bei organizacijoms, prisituntusiems gėlių bei užprašiusiems v. Mišias.

Ypatingai dėkojame mums visokeriopai nelaimės valandoje daug padėjusiems bei globėjusiems: p.p. Ingelevičiams, Vygantams, Kudžmams, Rytėnams, Novickiams, Steponiams ir Audėnams.

Dėkojame visiems lankiusiems velionį koplyčioje, lydėjusiems į bažnyčią ir kapines.

Nuliūdusi velionies šeima: Ona Kanaukienė, Aldona Kanaukaitė Naudžiuvienė, Algis Kanauka ir brolis Kostas.

Dail. Broniaus Murino parodą rengia taip pat kultūriniai subatvakariai. Ji bus atidaryta gegužės 11 ir tęsis visą savaitę. Parodą globoja Liet. Bendruomenės apylinkė. Dail. B. Murinas yra pasižymėjęs akvarelis, savo parodas rengęs įvairiose Amerikos miestuose. Meno jis mokėsi Kaune ir Paryžiuje, buvo Pedagoginio Instituto lektorius.

POMIRTINE DAIL. VIKTORO ANDRIUSIO PARODA

Prieš metus Bostone mirė teatro dailininkas Viktoras Andriūšis. Pirmųjų metinių proga kultūriniai subatvakariai paskyrė balandžio mėnesio susirinkimą ir surengė tautininkų namuose jo kūrinių parodą. Tuos namus gi išdėkavo dailininkas Andriūšis, išdėkavo lietuviškame stiliuje, gražiai papuošdamas laiptus, sales.

Parodai paveikslai buvo surinkti iš Bostono gyvenančių lietuvių, kurie turėjo jo darbų, taip pat ir iš žmonos Aldonos rinkinių. Tai iš viso buvo pirmoji dailininko paroda, nes, būdamas gyvas, jokios parodos nesurengė.

Atidarant parodą kartu buvo pakabintas ir atidengtas dailininko V. Andriūšio portretas, kurį nutapė dail. A. Rūkštelė. Portretas pakabintas Tautininkų namuose, kad primintų dailininką ir jo palikimą šiem namam. Beje, šiuose namuose yra keletas biustų: Karaliaus Mindaugo, Vytauto Didžiojo, Maironio, prezidento A. Smetonos, garbės pirmininko Jono Kasmausko, adv. A. Olio.

Atidarant parodą buvo pakviestas iš New Yorko dail. Česlovas Janušas, velionies dailininko jaunų dienų draugas, su kuriuo pradėjo kartu studijuoti Meno mokykloje Kaune, kartu dirbo teatre. Dail. Č. Janušas jautriais žodžiais prisiminė savo draugą, papasakojo iš jo gyvenimo epizodų, kurie vaidavo dailininką kaip menininką ir kaip žmogų.

GAIDELIO KŪRINIŲ KONCERTAS

Ketvirtas ir paskutinis šio sezono smuikininko Izidoriaus Vasyliūno ir pianisto Vytenio M. Vasyliūno lietuviškosios muzikos koncertas įvyks sekmadienį, gegužės 5, 3 val. popiet, Jordan Hall salėje, Bostone, Mass. Programoje dalyvaus dar smuikininkė Cheryl Leigh Roberts, klarnetistas David Mott, kuris antrame koncerte pasigėrėtinai atliko K. V. Banaičio Lietuvos idilijas, bostoniškiam gerai pažįstamas Vytautas Rastonis — fagotistas iš Providence, R. I., ir valtornistas Robert Hansen. Koncerto programą sudarys vien kompozitoriaus Juliaus Gaidelio kūriniai. Bus atlikta šešios miniatūros smuikui su fortepijonu, būtent: "Be tėvynės", "Vėpėja", "Lietuviškas šokis Nr. 1", "Lietuviškas šokis Nr. 2", "Malda", "Pavasario šokis"; dviem smuikais be akompanimento bus atlikta "Introdukcija ir šokis"; trio smuikui, klarnetui ir valtornei, kuris buvo atliktas Brookline Library Music Association 1959 metų premija; trio smuikui, klarnetui ir fagotui; ir pabaigai smuiko koncertas, rašytas 1948 Vokietijoje, ir Amerikoje bus atliekamas pirmą kartą. Laukiama gausaus bostoniškų atsilankymo. Bilietų kainos neuaukštos — 2, 1.30, 1 dol. Savo atsilankymu parodysit dėmesį lietuviškajai kultūrai, kartu pagerbėsite mūsų tarpe gyvenantį kūrėją kompozitorių, kurio veikalam skirta ši programa ir kurio paslaugomis taip dažnai pasinaudoja beveik visos Bostono lietuviškosios organizacijos ir pavieniai asmenys. Pažinkime jį ir jo kūryboje, kuri yra ne tik pažangų, spalvingą ir gili, bet ir perdėm lietuviška, tiek savo melodine bei ritmine sąranga, tiek savo turiniu, vietomis šviesiai lyrišku, džiugu, kitur stipriai dramatišku, pilnu skausmo ir nevilties.